

**Groen
Drimmelen**

federatie **VP**

D66

PROGRAMMA 2018-2022

Kies voor Drimmelen!

**GEWOON
DOEN!**

Verkiezingsprogramma Groen Drimmelen (VP/D66) 2018-2022

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	3
Voorwoord.....	4
Leeswijzer.....	4
Programma in één oogopslag.....	5
Inleiding	6
Groen Drimmelen (VP/D66)	6
Terugblik.....	7
Visie 2040	9
Programma 2018-2022.....	14
bestuur en burger	15
Veiligheid	18
Onderwijs, jeugd en jongeren.....	20
Economische zaken, innovatie, blauwgroene gemeente en toerisme	23
Duurzaamheid, natuur en milieu.....	28
Sociale domein.....	32
Verkeer en mobiliteit.....	35
Ruimte om te wonen, werken en leven	36
Sport en bewegen, kunst, muziek en cultuur.....	39
Financiën	40
Intergemeentelijke samenwerking	42

Voorwoord

En weer is een raadsperiode afgesloten en staan we aan de vooravond van de zevende raadsverkiezingen sinds het ontstaan van de gemeente Drimmelen. Aan het eind van de komende periode mogen we vieren dat de gemeente Drimmelen in zijn huidige vorm 25 jaar bestaat. Als we dan terugkijken hoop ik dat we kunnen zeggen dat Drimmelen na een turbulent begin van zijn bestaan in rustig vaarwater terecht is gekomen.

Als voorzitter van Groen Drimmelen (VP/D66) ben ik trots op wat onze partij sinds de oprichting heeft bereikt. In dit programma kunt u daar kennis van nemen. Mijlpalen te over zou ik willen zeggen. Afgelopen vier jaren hebben Jürgen Vissers, Leo Mol en Miriam Tiekstra in de gemeenteraad hun stempel meer dan eens op de besluitvorming kunnen drukken. In het college vormde 'onze' wethouder Hans Kuipers de stille kracht die in alle rust inhoud gaf aan de beleidsonderdelen van zijn portefeuille. Waar de andere wethouders met regelmaat de schijnwerpers wisten te vinden, werkte hij rustig verder aan de duurzame agenda van Groen Drimmelen (VP/D66).

Het programma dat nu voor u ligt is de uitwerking van een aantal uitgebreide gesprekken binnen de steunfractie en met delen van het maatschappelijk middenveld. Leo Mol heeft deze op de voor hem typerende wijze uitgewerkt. Het bestuur is Leo Mol hiervoor zeer dankbaar.

Leeswijzer

Na de inleiding en 'het programma in een oogopslag' resteren 4 delen. Het eerste deel schetst Groen Drimmelen (VP/D66) als partij. In het tweede deel kunt u lezen wat onze fractie de afgelopen periode heeft gerealiseerd. Vervolgens leest u in hoofdstuk 3 de visie van onze partij op de middellange termijn tot 2040. Deze visie is een geactualiseerde versie van de al in 2010 door de partij geschetste visie op de gemeente Drimmelen richting 2030. Vanuit de visie tot 2040 kunt in deel 4 lezen wat de stappen zijn die wij in de raadsperiode 2018 – 2022 willen zetten om in 2040 uit te komen waar wij denken dat we uit horen te komen. Op die manier geven wij vorm aan datgene dat onze partij kenmerkt, namelijk beleid op basis van een visie. Centraal hierbij staat ruimte voor initiatief door inwoners, zolang dit het algemeen belang niet schaadt en altijd een vangnet voor inwoners voor wie dat nodig is.

Ricus Tiekstra

Voorzitter

Programma in één oogopslag

Groen Drimmelen (VP/D66) staat voor een open, coöperatieve en duurzame politiek. Wij zijn liberaal waar het kan en sociaal waar nodig.

Dat betekent dat wij in eerste instantie uitgaan van de eigen kracht en verantwoordelijkheid van de inwoners van Drimmelen, en dat de overheid er moet zijn als inwoners ons echt nodig hebben. Een goede overheid bemoeit zich niet onnodig met dingen die goed gaan, maar zorgt voor goede voorwaarden en voorzieningen voor alle inwoners en een klimaat waarin initiatieven op hun waarde kunnen worden geschat.

Groen Drimmelen (VP/D66) streeft oplossingen na die op de meest duurzame manier tot stand komen. Duurzaamheid is in ons programma op alle vlakken opgenomen. Voor ons is het vanzelfsprekend dat de overheid en maatschappij altijd nadenken over de invloed die we hebben op de toekomst van onze leefomgeving in de breedste zin van het woord.

Onze speerpunten voor 2018-2022 zijn:

- 🕒 Doorgaan met duurzaamheid op alle vlakken
- 🕒 Goed onderwijs in goede scholen, alles voor kinderen onder één dak.
- 🕒 Concrete plannen maken om de energietransitie van fossiel naar duurzaam en energiebesparingen zo snel mogelijk verder op te pakken
- 🕒 Biodiversiteit vergroten en natuur beschermen
- 🕒 Kwaliteit van straten en groen: het visitekaartje van onze gemeente
- 🕒 De Biesbosch als park van nationale klasse uitbreiden naar onze kant van de Amer om recreatie mogelijk te maken zonder schade aan natuur en overlast voor de omgeving te veroorzaken
- 🕒 Dorpsgericht werken verder uitbreiden; Initiatieven van inwoners en verenigingen steunen, stimuleren en faciliteren
- 🕒 Innovatie op het gebied van verkeer en veiligheid; meer ruimte voor wandelaars en fietsers
- 🕒 Voldoende woningbouw voor alle doelgroepen
- 🕒 Iedereen kan meedoen, goed minimabeleid voor kinderen en volwassenen
- 🕒 Goede huisvesting voor onze verenigingen
- 🕒 Gezondheid en welzijn stimuleren

Inleiding

Dit is het programma van Groen Drimmelen (VP/D66) voor de periode 2018-2022. Ook in de komende vier jaar kunt u er weer op rekenen dat wij goed luisteren naar wat er leeft bij u, bij inwoners, verenigingen, vrijwilligers, bedrijven en andere instellingen van de gemeente Drimmelen. Samen met u willen wij aan het realiseren van belangrijke doelstellingen blijven werken.

De basis van ons verkiezingsprogramma 2018-2022 is onze visie op de gemeente Drimmelen over zo'n twintig jaar. Deze visie is bij het opstellen van dit programma geactualiseerd en waar nodig uitgebreid. Onder het motto "actie op basis van een visie" gaan wij ook de komende jaren werken aan een leefbare en duurzame gemeente die klaar is voor de uitdagingen van de toekomst.

Het is onmogelijk om alle onderwerpen en details in een verkiezingsprogramma op te nemen. Als u iets mist waarvan u wilt weten wat het standpunt van Groen Drimmelen (VP/D66) daarover is, of u heeft aanvullende informatie of vragen over een onderwerp of dit programma, dan stellen wij het erg op prijs als u contact met ons opneemt. Aanvullende informatie is te vinden via onze website (www.groendrimmelen.nl) en we zijn bereikbaar via ons e-mailadres info@groendrimmelen.nl. Onze raadsleden zijn ook rechtstreeks via e-mail of telefoon bereikbaar, de contactgegevens vindt u op de website van de gemeente Drimmelen (www.drimmelen.nl).

Groen Drimmelen (VP/D66)

Groen Drimmelen (VP/D66) is een lokale politieke partij. Wij zijn in 2000 ontstaan uit een fusie tussen de Vooruitstrevende Partij Terheijden en Wagenberg en D66 Made en Drimmelen. Nog altijd zijn deze wortels van de partij goed zichtbaar. Onze partij is de officiële vertegenwoordiging van D66 in de gemeente Drimmelen. De beide oorspronkelijke partijnamen zijn sinds 2009 teruggekeerd in de naam van de fusiepartij.

Wij staan voor een open, coöperatieve en duurzame politiek. Liberaal waar het kan, sociaal waar nodig. Door samenwerking met onze inwoners willen wij ervoor zorgen dat het goed toeven is en blijft in onze prachtige blauwgroene gemeente Drimmelen. Dit vraagt ook wat van ons als politieke partij. We zeggen wat we doen, en doen wat we zeggen. Wij willen onze inwoners betrekken bij belangrijke besluiten. Dit vereist een transparante en toegankelijke gemeente waarin de inwoner inspraak heeft op de momenten dat het er nog toe doet. Wij staan tevens voor een daadkrachtig en betrokken bestuur om te voorkomen dat een populistische "u vraagt, wij draaien" democratie ontstaat. "Nee" is ook een antwoord en dat moet in het belang van onze totale gemeenschap weer makkelijker geaccepteerd worden.

Terugblik

In de periode 2014-2018 hebben wij deel uitgemaakt van het bestuur van de gemeente Drimmelen door deel te nemen aan de coalitie met Lijst Harry Bakker en VVD Drimmelen. In het coalitieakkoord dat we aan het begin van deze periode hebben samengesteld, zijn veel van de voor ons belangrijke punten opgenomen. Wij hebben bewezen een stabiele, coöperatieve en daadkrachtige partij te zijn. Wij hebben daarbij gehandeld in het belang van onze inwoners en volgens de uitgangspunten uit ons verkiezingsprogramma 2014-2018. Door samen te werken en door oog te hebben voor de meningen van de andere politieke partijen in de gemeenteraad, zijn wij erin geslaagd een groot deel van ons verkiezingsprogramma te realiseren.

Een greep uit de gerealiseerde zaken in de periode 2014-2018:

- 🕒 Groen Drimmelen (VP/D66) heeft er voor gezorgd dat het Puzzelbad in Terheijden en de Randoet in Made open blijven voor de komende vijftientig jaar.
- 🕒 Er zijn concrete afspraken gemaakt over duurzaamheid en de manier waarop dit in al het beleid wordt opgenomen.
- 🕒 Op ons initiatief is in Lage Zwaluwe een nieuw scoutinggebouw voor Zwalaho geopend.
- 🕒 'Vernieuwbouw' Dongemond College gerealiseerd.
- 🕒 Kunstgrasvelden in gebruik genomen bij de voetbalverenigingen in Terheijden en Made en de hockeyvereniging in Made.
- 🕒 Trapveldjes/Cruijffcourts gerealiseerd voor de jeugd. Burgerinitiatief rondom sociale randvoorwaarden windenergie gefaciliteerd, voordelen voor onze inwoners vastgelegd in afspraken.
- 🕒 Meer geld voor stichting Leergeld zodat alle kinderen kunnen meedoen aan schoolactiviteiten, sport en cultuur.
- 🕒 Met afvalscheiding lopen we voor op de doelstellingen. Het vaste tarief is door ons verlaagd voor iedereen.
- 🕒 WMO is goed georganiseerd en bereikbaar voor onze inwoners.
- 🕒 De Transitie Jeugdzorg loopt voorspoedig, betrokkenen zijn tevreden.
- 🕒 40 jaar achterstallig onderhoud in onze havens is ingehaald.
- 🕒 Extra geld voor het onderhouden van wegen, met nadruk op fiets- en voetpaden. Zo zijn in Made de Prinsenspolderstraat en Kerkdijk, in Lage Zwaluwe de Oude Weg en in Terheijden de Bredaseweg opgeknapt.
- 🕒 Het groenonderhoud wordt meer met de buurt opgepakt waarbij ideeën van inwoners worden meegenomen in de uitvoering.
- 🕒 Het onderhoud aan bermen is 100% ecologisch.
- 🕒 We hebben geld beschikbaar gesteld om 4 kilometer ecologische verbindingzones aan te leggen.

- 🕒 Geld vrijgemaakt voor bloeiende akkerranden, paddenpoeltjes en wandelpaden in het buitengebied.
- 🕒 We hebben meer geld beschikbaar gemaakt om armoede te bestrijden.
- 🕒 Er is geld gereserveerd om te investeren in het centrum van Made, samen met omwonenden en ondernemers.
- 🕒 Speelbossen aangelegd in Terheijden, Made en Hooge Zwaluwe.

Visie 2040

Ontwikkelingen

In de afgelopen raadsperiode van 2014 tot 2018, hebben we een aantal ingrijpende veranderingen gezien waar we als gemeente mee te maken hebben gekregen. Zo zijn de transities in de zorg (WMO), het jeugdbeleid en de participatiewet doorgevoerd. We hebben deze transities als gemeente goed opgepakt en zijn aan onze verplichtingen naar inwoners toe blijven voldoen. Toch blijven deze drie onderwerpen aandacht vragen. Groen Drimmelen (VP/D66) is daarbij altijd van mening dat inwoners die hulp of ondersteuning nodig hebben, er op moeten kunnen rekenen dat die hulp volledig en zo goed mogelijk wordt geboden. Dat kan zowel in geld of hulpmiddelen zijn als in het versterken van de eigen kracht.

Een ander punt van zorg was en is de onrust in de wereld. Er zijn grote stromen vluchtelingen die Nederland vragen om hulp omdat ze in hun eigen land niet veilig zijn of in hun bestaan worden bedreigd. Deze hulpvraag gaat gepaard met veel onzekerheid bij zowel de vluchtelingen als de inwoners van landen waar hulp aan wordt gevraagd. Doordat sommigen misbruik maken van de situatie, ontstaan negatieve gevoelens in onze samenleving naar alle vluchtelingen. Gevoelens die worden aangewakkerd door populisme en partijen die hiervan denken te kunnen profiteren. Ook verschrikkelijke aanslagen over de hele wereld werken die gevoelens in de hand. Groen Drimmelen (VP/D66) wil mensen in nood helpen door ze bestaanszekerheid te bieden en te helpen om zo snel mogelijk mee te kunnen gaan doen in de samenleving waar ze hun nieuwe thuis hebben gevonden. Ook de komende periode zullen wij daarom constructief meedenken over oplossingen waarmee we mensen die ons om hulp vragen, kunnen helpen. Er staat wel iets tegenover de hulp die we bieden, namelijk zo snel en volledig mee gaan doen in onze samenleving en een positieve bijdrage leveren. Dat verstaan wij onder integreren.

Een derde en misschien wel de grootste uitdaging die zeker nog vele jaren onze aandacht zal vragen, is de klimaatverandering. Het is duidelijk dat de mens grote invloed heeft op de wereld en het klimaat. Door vervuiling, onbeperkt energiegebruik en het uitstoten van enorme hoeveelheden broeikasgassen put de mensheid de aarde uit. We moeten daarom snel drastische maatregelen nemen om te voorkomen dat de schade onomkeerbaar wordt. Groen Drimmelen (VP/D66) heeft daarom duurzaamheid in alle onderwerpen en het hele programma verweven. Bij alles wat we doen, moeten we nadenken of we daarmee geen verdere schade veroorzaken aan natuur en milieu. We willen dat toekomstige generaties ook kunnen genieten van onze mooie gemeente en de natuur. Wij vinden dat we hier zelf actief mee aan de slag moeten gaan. Wachten op anderen die een eerste stap moeten nemen of niks doen omdat anderen dat ook niet doen, is geen optie meer. Wij gaan ervoor zorgen dat onze inwoners, de wijken waarin ze wonen, de kernen en onze hele gemeente het goede voorbeeld geeft dat door de hele regio wordt gevolgd. We gaan de komende tijd zorgen dat wij als gemeente energieneutraal worden en volledig duurzaam worden.

Informatie en educatie zijn hierbij even belangrijk als de daadwerkelijke acties. Onze jeugd moet het vanzelfsprekend vinden dat we netjes en duurzaam met onze omgeving omgaan.

Een andere ontwikkeling voor de komende periode zal de nieuwe omgevingswet zijn. Hiermee worden 26 wetten op het gebied van de fysieke leefomgeving geïntegreerd. Dit gaat over zaken als bouwen, milieu, waterbeheer, ruimtelijke ordening, monumentenzorg en natuur. Met de nieuwe wet worden al deze en nog meer zaken in samenhang met elkaar gezien, en niet meer zoals voorheen als allemaal losse beleidsterreinen. Voor inwoners van de gemeente Drimmelen betekent dit dat processen eenvoudiger worden en er meer mogelijk wordt, zolang de regels worden nageleefd.

De invoering van de nieuwe omgevingswet is voor de gemeente een grote operatie, misschien wel net zo ingrijpend als de drie transities in de zorg dat zijn. We hebben als raad, en dus als Groen Drimmelen (VP/D66) een belangrijke rol in de inrichting van de nieuwe wet in onze gemeente. Groen Drimmelen (VP/D66) zal het proces actief gaan volgen en waar nodig bijsturen. Wij zien hier kansen om inwoners meer te betrekken bij ruimtelijke ontwikkelingen en om meer mogelijk te maken bij eigen initiatieven van (groepen) inwoners.

Ook zal de komende periode de verdere digitalisering met alle bijbehorende aandachtspunten (zoals privacy, veiligheid, bereikbaarheid van de gemeente, dienstverlening) een grote rol spelen. Groen Drimmelen (VP/D66) stelt dat de privacy en bescherming van de gegevens van onze inwoners altijd voorop moet staan. Wij vinden verder dat de gemeente de plicht heeft om precies inzichtelijk te maken wat zij doet en waar al het belastinggeld voor wordt gebruikt. Deze gegevens moeten voor iedereen eenvoudig op te vragen en te gebruiken zijn, zonder daar expliciet om te hoeven vragen. Dit betekent dat alle (niet-vertrouwelijke) informatie als open data beschikbaar is. Groen Drimmelen (VP/D66) zal hiervoor met verschillende voorstellen komen om te zorgen voor meer transparantie en duidelijkheid, zowel over de gemeente als geheel als over de werkzaamheden van de gemeenteraad.

Uit bovenstaande ontwikkelingen volgen voor Groen Drimmelen (VP/D66) de volgende hoofdlijnen, die hierna ook in de afzonderlijke programmaonderdelen verder worden uitgewerkt.

1. De veranderende overheid

De rol van de lokale overheid verandert in meerdere opzichten. Enerzijds krijgen we steeds meer taken en verantwoordelijkheden van het Rijk overgedragen en wordt er verwacht dat we dit met steeds minder middelen doen, anderzijds trekken we ons als gemeente steeds verder terug op allerlei terreinen en concentreren we ons op de kerntaken.

Voor Groen Drimmelen (VP/D66) is het duidelijk dat er veel voordelen zitten aan beide bewegingen. Wij vinden dat we veel zorgtaken lokaal veel beter kunnen regelen dan het Rijk dat kan, omdat we onze

inwoners kennen en we zorg en hulp op maat en dichtbij de mensen kunnen bieden. Hierdoor ontstaan ook financiële voordelen, maar die mogen niet leidend zijn. Zorg moet goed zijn, en worden geboden waar dat nodig is. Als alles goed gaat, bemoeit de overheid zich steeds minder met inwoners. Er ontstaat meer vrijheid voor inwoners om dingen zelf te regelen, om als wijk of straat verantwoordelijkheid te nemen voor een deel van de eigen leefomgeving. Wij stimuleren dat en vinden dat bewoners van een wijk goed zelf kunnen beslissen over de openbare ruimte in hun omgeving, zoals het groenonderhoud. Dorpsgericht werken heeft de afgelopen periode veel successen behaald op dit gebied en wij zullen pleiten voor verdere uitbreiding in middelen en personeel. In de hele gemeente moet het besef ontstaan dat inwoners meestal zelf het beste weten wat oplossingen zijn voor uitdagingen in hun omgeving.

Wij willen met dorpsgericht werken via ambassadeurs in de buurten zorgen voor een hechtere samenleving waarbij saamhorigheid ontstaat en initiatieven ontstaan om de leefomgeving te verbeteren. Ook op het gebied van de energietransitie en duurzaamheid zullen in wijken de eerste initiatieven ontstaan. Zo kunnen inwoners van een wijk gaan samenwerken om energie op te wekken en op te slaan, en gezamenlijk een project starten om huizen te isoleren.

Onderhoud van groenvoorzieningen en speeltuintjes wordt steeds vaker door inwoners opgepakt. Als hier duidelijke afspraken over worden gemaakt met de gemeente en eventuele onderhoudsbedrijven, biedt dit veel meerwaarde voor zowel de gemeente als de betrokken wijken.

Omdat de gemeente steeds grotere verantwoordelijkheden krijgt op onder andere het gebied van zorg, is samenwerking met buurgemeenten, de regio of andere partijen noodzakelijk aangezien we als gemeente soms te klein zijn om dingen goed te regelen. Met samenwerking verbetert de dienstverlening aan onze inwoners en kunnen risico's worden verminderd omdat kosten en inzet van personeel worden gedeeld binnen de gezamenlijke regeling. Groen Drimmelen (VP/D66) is groot voorstander van dit soort samenwerkingsverbanden zolang ze de dienstverlening verbeteren en een duidelijk kader hebben. Een samenwerkingsverband mag geen log instituut worden waardoor bureaucratie ontstaat en stijgende kosten gepaard gaan met slechtere dienstverlening. Een belangrijk aandachtspunt voor ons is altijd de democratische legitimiteit van een samenwerkingsverband. Wij kiezen voor publieke verbanden en geen private organisaties om invloed te kunnen houden. Ook moet een gemeenschappelijke regeling voldoen aan de eisen die we stellen aan hun organisatie en informatievoorziening, bijvoorbeeld met betrekking tot begrotingen en jaarrekeningen. Als gemeente moeten we tevens zorgen dat onze invloed op de regeling voldoende is om onze inwoners van de beste dienst te kunnen voorzien. Het risico bestaat dat onze stem in zo'n regeling verloren gaat. Onze afvaardiging uit het college en de gemeentelijke organisatie moet daarom duidelijk en daadkrachtig zijn tijdens overleggen en helder rapporteren aan de gemeenteraad.

2. Betrokkenheid en eigen verantwoordelijkheid inwoners

Tegenover het genot van het wonen in een prachtige blauwgroene gemeente staan ook een ‘plicht’ om een bijdrage te leveren aan het prettige woon- en leefklimaat. De gemeente wordt meer en meer regisseur en legt de verantwoordelijkheid en uitvoering in eerste instantie bij inwoners, verenigingen en andere organisaties in onze samenleving. Ook de vraag vanuit inwoners om zaken zelf op te pakken, zien we groeien, zij willen graag meer invloed op de eigen woon- en leefomgeving. Wij spelen graag op die vraag in. De maatschappelijke ontwikkelingen dwingen ons namelijk tot andere manieren om voorzieningen op peil te houden. Er is een goede balans gevonden tussen de verantwoordelijkheden en wettelijke plichten van de gemeente en de ruimte die we onze inwoners geven om zelfstandig hun leven en omgeving in te richten. Groen Drimmelen (VP/D66) gaat altijd uit van de eigen kracht van mensen. Iedereen is verantwoordelijk voor zijn eigen leven, zijn ontwikkeling en zijn leefomgeving. Ieder individu mag eigen keuzes maken, zolang die anderen niet schaden of problemen veroorzaken in de maatschappij. Als iemand niet in staat is bepaalde zaken zelf te regelen of dreigt keuzes te maken die hemzelf, de omgeving of de maatschappij schaden, kan de gemeente helpen en ondersteunen.

Verenigingen zullen ook steeds meer zelf verantwoordelijkheid pakken en samen met hun leden zorgen voor zelfwerkzaamheid. Hierdoor worden hoge kosten voorkomen en kunnen contributies laag blijven, ook als de overheid zich terugtrekt. Omdat verenigingen zo belangrijk zijn voor onze samenleving, zal de gemeente wel blijvende (financiële) steun bieden en waar nodig meehelpen. Daarbij kunnen eenmalige investeringen een hefboom zijn om een mooie toekomst voor de verenigingen te kunnen garanderen.

Ouderen blijven steeds langer thuis wonen. Groen Drimmelen (VP/D66) stimuleert dat, want daarmee kunnen we zorg en hulp dichtbij de leefomgeving van mensen bieden, en kan de maatschappij zelf een deel van de zorg leveren die mensen zoeken. Ouderen en hulpbehoevenden moeten daarbij wel een beroep kunnen doen op de gemeente als aanpassingen nodig zijn aan bijvoorbeeld een woning en dat niet zelf kan worden gedragen. Organisaties als SWO worden daarbij ook steeds belangrijker omdat een groot netwerk van vrijwilligers bijdraagt aan de mogelijkheden om te blijven wonen waar men wil. Op deze manier kan maatwerk worden geboden en blijven de welzijnsvoorzieningen in onze gemeente op peil.

3. Duurzaamheid en energie

Dit thema wordt de komende periode en de jaren daarna een van de belangrijkste uitdagingen in onze gemeente, Nederland en de hele wereld.

Als gemeente met een blauwgroene uitstraling moeten we koploper zijn op het gebied van duurzaamheid en de energietransitie. We gaan met een circulaire economie zorgen dat onze gemeente energieneutraal wordt, dat afval verdwijnt door hergebruik en door goed zorg te dragen voor de natuur en het milieu. Deze omslag in denken vraagt veel van onze inwoners. Goede educatie en het bieden van kansen kunnen

helpen om inwoners te activeren en samen met bedrijven, de gemeente, verenigingen en andere partijen te zorgen dat we onze mooie gemeente klaarmaken voor de toekomst. Een toekomst waarin iedereen zorg draagt voor elkaar, voor het milieu en voor de natuur.

Particuliere initiatieven op het gebied van energie en duurzaamheid steunen wij van harte. De overgang naar schone en duurzame energie moet vanuit de wijken komen. Lokale energiecollectieven zullen de energieopwekking- en opslag vergaand decentraliseren, de gemeente zorgt voor kennis en ondersteuning voor alle inwoners en verenigingen en in de samenwerking met netbeheerders.

In al het beleid moet duurzaamheid een plaats hebben. Duurzaamheid gaat niet alleen over het milieu, het gaat over alle maatregelen die nodig zijn om beleid op de lange termijn houdbaar te maken.

4. Drimmelen, de woongemeente in de regio

Drimmelen is een mooie gemeente om in te wonen. De resultaten van meerdere burgerenquêtes geven dit ook aan. Met alle industrie om ons heen, kunnen wij ons juist extra profileren als woongemeente in een mooie landelijke en natuurlijke omgeving. Door vergrijzing zullen we onze woningvoorraad anders gaan inzetten. Bestaande woningen worden aangepast zodat ze levensloopbestendig (en duurzamer) worden, en er komen meer woningen voor eenpersoonshuishoudens. Starters krijgen wat ons betreft extra aandacht: we zorgen de komende tijd voor voldoende betaalbare koop- en huurwoningen voor jongeren die graag in onze gemeente willen (blijven) wonen. De krapte op de woningmarkt heeft onze aandacht, waarbij zorgvuldig ruimtegebruik belangrijk is.

Met de nieuwe omgevingswet wordt meer mogelijk zolang wordt voldaan aan kaders en bestemmingen van een gebied. Het wordt makkelijker om via particuliere initiatieven nieuwe woonvormen te ontwikkelen, waarbij individuele wensen beter tot hun recht komen.

Groen Drimmelen (VP/D66) wil de cultuurhistorische waarde die onze kernen hebben blijven beschermen en behouden voor toekomstige generaties. Onze monumenten en dorpsgezichten bezitten een intrinsieke waarde.

De vrijetijdseconomie draagt voor een belangrijk deel bij aan onze economie. Groen Drimmelen (VP/D66) wil de recreatieve mogelijkheden uitbreiden door natuur te ontwikkelen en samen met ondernemers en inwoners invulling te geven aan groenbeleving, zowel voor inwoners en dagrecreanten als voor toeristen die langere tijd in onze gemeente willen recreëren. We willen voorkomen dat de natuur in de Biesbosch overbelast raakt en stimuleren we onze lokale economie.

Sport krijgt ook extra aandacht in het gemeentelijk beleid. Door actief bewegen te stimuleren, zorgen we voor gezonde inwoners en meer saamhorigheid door een actief verenigingsleven. Iedereen moet kunnen meedoen. We helpen verenigingen om hun voorzieningen zodanig in te richten dat er minder of geen belemmeringen zijn voor mensen met een handicap.

Programma 2018-2022

Ons programma voor de periode 2018-2022 is ingedeeld in een aantal hoofdthema's die samen het gehele beleidsterrein van de gemeente omvatten. U zult merken dat enkele onderwerpen in meerdere thema's terugkomen. Dit komt omdat binnen een gemeente heel veel beleid met elkaar samenhangt of omdat Groen Drimmelen (VP/D66) van mening is dat bepaalde onderwerpen niet los van elkaar kunnen worden gezien.

De hoofdthema's van het programma voor de periode 2018-2022 zijn:

1. Bestuur en burger
2. Veiligheid
3. Onderwijs, jeugd en jongeren
4. Economische zaken, innovatie, blauwgroene gemeente en toerisme
5. Duurzaamheid, natuur en milieu
6. Sociale domein
7. Verkeer en mobiliteit
8. Ruimte om te wonen, werken en leven
9. Sport en bewegen, kunst, muziek en cultuur
10. Financiën
11. Intergemeentelijke samenwerking

bestuur en burger

In dit programma gaat het over de manier waarop de gemeente Drimmelen wordt bestuurd en hoe beslissingen tot stand komen. Het is belangrijk dat inwoners weten wie hen vertegenwoordigt en dat er verantwoording over het bestuur wordt afgelegd. De mogelijkheid om het bestuur te controleren wordt met de toenemende taken en verantwoordelijkheden van de gemeente steeds belangrijker omdat de gemeente steeds meer beleid moet opstellen dat inwoners rechtstreeks raakt. Groen Drimmelen (VP/D66) is voorstander van meer verantwoordelijkheden bij de lokale overheid, omdat de gemeente dichterbij de inwoners staat en beter weet wat in onze gemeente echt belangrijk is. Controleerbaarheid en inspraak zijn dan vanzelfsprekend en de gemeente heeft de verplichting hier pro-actief mee om te gaan.

Voor Groen Drimmelen (VP/D66) is de gemeente van de inwoners. Alle door ons voorgestelde vernieuwingen in dit programma hebben twee hoofddoelen:

1. De inwoners eenvoud, gemak en snelheid bieden wanneer zij een dienst afnemen van de gemeente. De basis is hierbij wederzijds vertrouwen.
2. Een grotere betrokkenheid en participatie van de inwoners, want alles wat in de gemeente gebeurt, is bestemd voor henzelf.

Groen Drimmelen (VP/D66) streeft naar persoonlijke vrijheid, naar een samenleving waarin mensen zelf bepalen hoe zij hun leven inrichten en waar de verbondenheid met de gemeenschap onderdeel uitmaakt van die vrijheden. Een van de onderdelen van die verbondenheid is de lokale democratie. Die democratie staat onder druk. Gemeenten krijgen meer taken, de lokale journalistiek heeft weinig middelen en de druk op raadsleden wordt steeds hoger. Dit vraagt om een verandering; een bestuur zonder tegenmacht is niet houdbaar.

De lokale politiek moet beslissingen nemen in het belang van de inwoners van Drimmelen. We moeten over politieke tegenstellingen en zelfs gemeentegrenzen heen kunnen en durven stappen. Zulke samenwerkingen versterken ons als gemeente en vergroten de effectiviteit. Verantwoording afleggen, ook over samenwerkingsverbanden met andere gemeenten en gemeenschappelijke regelingen horen daar vanzelfsprekend bij.

Sterk lokaal bestuur

Groen Drimmelen (VP/D66) wil dat de komende coalitie zoveel mogelijk een akkoord op hoofdlijnen sluit. Op die manier is er ruimte voor wisselende meerderheden in de raad op onderwerpen die geen onderdeel van het coalitieakkoord zijn. Dit maakt het bestuur daadkrachtig, het debat duidelijk. Daarbij is het gemakkelijker om de actuele wensen van inwoners, feiten, meningen en argumenten in de besluitvorming

mee te nemen. Een coalitie die alles aan het begin van de vier jaar dichttimert, is niet flexibel genoeg om in te spelen op de snel veranderende werkelijkheid en zal beslissingen nemen op basis van oude afspraken die wellicht niet meer van toepassing zijn.

Verder vindt Groen Drimmelen (VP/D66) dat samenwerkingsverbanden een duidelijk doel moeten hebben en publiek moeten zijn, niet privaat. Publieke samenwerkingsverbanden vallen onder de Wet Gemeenschappelijk Regelingen (WGR) en kennen daardoor eisen aan transparantie, inspraak en verantwoording. Dit zijn dus controleerbare samenwerkingsverbanden waar we als inwoners en raad invloed op kunnen hebben. In de komende periode zal Groen Drimmelen (VP/D66) dan ook alle samenwerkingsverbanden nog eens tegen het licht houden en waar nodig het initiatief nemen om verbeteringen aan te brengen. Het lijkt ons een goed idee dat een afvaardiging van de gemeenteraad vertegenwoordigd is tijdens vergaderingen van samenwerkingsverbanden.

Ook wil Groen Drimmelen (VP/D66) dat de gemeente initiatieven van inwoners en verenigingen beter gaat ondersteunen, door ruimte en voorwaarden te scheppen, bijvoorbeeld als inwoners de groenvoorziening in hun buurt beter kunnen onderhouden dan de gemeente dat kan. Het moet vooraf duidelijk zijn wat de afspraken over dit soort initiatieven zijn en de gemeente moet daarin meedenken en faciliteren.

Tot slot let Groen Drimmelen (VP/D66) natuurlijk ook scherp op het bestuur, op de rechtvaardigheid en betrouwbaarheid daarvan en op manieren om corruptie en belangenverstrengeling tegen te gaan en integriteit te bewaken. Leden van de gemeenteraad zitten niet voor zichzelf in de raad, ze vertegenwoordigen de inwoners en controleren het college.

Democratische controle

Op het gebied van communicatie vindt Groen Drimmelen (VP/D66) dat we als gemeente altijd helder, eerlijk en transparant moet zijn. Democratische controle is afhankelijk van goede communicatie door de gemeente, maar ook door lokale media en initiatieven van inwoners.

- De gemeente communiceert daarom begrijpelijk met inwoners, in eenvoudig Nederlands. Bij alle communicatie wordt ook rekening gehouden met mensen die moeite hebben met lezen.
- Groen Drimmelen (VP/D66) wil dat het college zich houdt aan de uitgangspunten van de Wet open overheid, Dat wil zeggen dat het college werk maakt van een goede informatiehuishouding, actieve openbaarmaking en geen misbruik maakt van Wob-uitzonderingsgronden (Wet Openbaarheid Bestuur).
- Groen Drimmelen (VP/D66) wil een actieve gemeentelijke rekenkamer, met slagkracht. De huidige opzet van de rekenkamer draagt bij aan deze slagkracht. Een goede rekenkamer helpt raadsleden

en betrokken inwoners met het controleren van het college door onderzoek uit te voeren naar de wijze waarop de gemeente beleid maakt of uitvoert.

- 🕒 Groen Drimmelen (VP/D66) wil dat raadsleden de ruimte en ondersteuning krijgen om hun controlerende taken goed uit te voeren (zie ook het rapport van de Raad voor het openbaar bestuur). Raadsleden moeten contacten onderhouden met inwoners en verbindingen leggen in de gemeente. Dat lukt niet als zij verdrinken in informatie- en vergaderstromen.
- 🕒 Journalisten brengen de lokale politiek naar onze inwoners. Ze maken daarmee onze democratie krachtig. Groen Drimmelen (VP/D66) wil de lokale journalistiek versterken, zonder dat de onafhankelijke positie van journalisten hierdoor wordt aangetast. Als de gemeente subsidies aan lokale media geeft, willen we de inzet en onafhankelijkheid van die media kunnen bewaken zonder ons te bemoeien met de inhoud.

Meer invloed voor inwoners

Groen Drimmelen (VP/D66) vindt het belangrijk dat de gemeente naar haar inwoners luistert. Beslissingen van de gemeente hebben rechtstreeks invloed op het leven van inwoners. Daarnaast kennen inwoners hun buurt het beste en weten daardoor het beste wat wel en niet nodig of wenselijk is. Directe democratie en moderne vormen van inspraak zijn voor Groen Drimmelen (VP/D66) een belangrijke aanvulling op de representatieve democratie. De nieuwe omgevingswet vraagt ook om deze vorm van samenwerken tussen gemeente en inwoners, waarbij het voor Groen Drimmelen (VP/D66) belangrijk is dat iedereen kan inspreken en participeren (dus ook de minder mondige inwoners).

- 🕒 Groen Drimmelen (VP/D66) verwelkomt ideeën en initiatieven die invulling geven aan meer invloed voor inwoners. Daarom willen we een participatieverordening opstellen, met een selectie aan instrumenten, zoals buurtrechten.
- 🕒 Groen Drimmelen (VP/D66) wil dat inwoners zo vroeg mogelijk in elk proces inspraak krijgen. Dan is er meer ruimte om rekening te houden met de wensen en bezwaren van inwoners. Uiteraard pas als het onderwerp voldoende tastbaar is voor inwoners, zodat zij de urgentie en de gevolgen goed kunnen inzien.
- 🕒 Groen Drimmelen (VP/D66) wil dat de gemeente vooraf duidelijke verwachtingen geeft voor de inspraak en achteraf uitlegt waarom suggesties wel of niet zijn overgenomen.
- 🕒 Groen Drimmelen (VP/D66) wil dat buurtbewoners meer te zeggen krijgen over waar het budget voor hun buurt of kern aan wordt besteed. Door gebruik te maken van buurtbijeenkomsten en online inspraakmogelijkheden, kunnen veel wijkbewoners worden bereikt. Dorpsgericht werken speelt hierin een belangrijke rol. Een burgerbegroting kan helpen om inwoners verder te betrekken.
- 🕒 Dorpsgericht werken heeft de afgelopen periode succesvol inwoners geactiveerd en betrokken bij hun eigen omgeving. De komende periode zetten we dit voort en zorgen we voor voldoende middelen en personeel om het succes verder uit te breiden.

- 🕒 Groen Drimmelen (VP/D66) wil dat inwoners zelf een raadsvoorstel of tegenvoorstel kunnen indienen, als zij hiervoor voldoende handtekeningen verzamelen. De gemeenteraad is dan verplicht dit voorstel in behandeling te nemen. We verwachten van inwoners dat zij in het voorstel aangeven welke maatregelen van de gemeente worden verwacht en hoe eventuele kosten worden gedekt. In de komende periode zal Groen Drimmelen (VP/D66) hiervoor een initiatiefvoorstel indienen.
- 🕒 Groen Drimmelen (VP/D66) vindt het van belang om burgers actief te betrekken bij beleid en staat daarbij open voor alternatieve vormen van directe democratie.

Inwoners snel en goed helpen

De gemeente is er voor de inwoners en het is daarom belangrijk dat de dienstverlening van de gemeente op orde is en omvat wat er door de inwoners van wordt verwacht. Inwoners moeten goed en snel worden geholpen bij al hun vragen of opmerkingen. Hiervoor zullen we een aantal zaken goed moeten regelen:

- 🕒 De gemeente moet haar openingstijden aanpassen aan de wensen vanuit de gemeenschap. Veel mensen kunnen niet overdag naar het gemeentehuis komen voor een nieuw paspoort, dus zorg ervoor dat er ook genoeg avondopenstellingen zijn.
- 🕒 Naast voldoende en zinvolle openingstijden is ook digitale toegang tot diensten belangrijk. De gemeente moet zorgen dat informatie goed te vinden is op de website dat inwoners die dat willen, veel digitaal kunnen regelen op een moment dat hun uitkomt.
- 🕒 Niet iedereen kan overweg met digitale middelen, dus een loket op het gemeentehuis blijft bestaan.
- 🕒 Groen Drimmelen (VP/D66) wil conflicten voorkomen of aan de voorkant oplossen, zonder juridische procedures. Dat betekent dat de gemeente aan de voorkant het gesprek aangaat om uit te zoeken waar het probleem zit. Dit maakt de kans groter dat er een bevredigende oplossing wordt gevonden en kan ook kosten besparen. Mediation kan helpen om conflicten op te lossen.
- 🕒 Afspraak is afspraak: bij (aan)vragen van inwoners geeft de gemeente een duidelijke planning met termijnen waarop antwoorden en acties vanuit de gemeente zijn te verwachten.

Veiligheid

Zonder veiligheid is er geen vrijheid of democratie. Iedereen moet in vrijheid keuzes kunnen maken en dat kan niet als men zich niet veilig voelt. De gemeente heeft, samen met de landelijke overheid, een taak om veiligheid voor alle inwoners te waarborgen. De gemeente beschermt onze samenleving tegen geweld, georganiseerde criminaliteit en andere vormen van ondermijning.

De gemeente Drimmelen scoort al jaren goed op het gebied van veiligheid, zowel in 'harde' cijfers als in het veiligheidsgevoel van inwoners. Groen Drimmelen (VP/D66) wil die trend voortzetten met effectieve

maatregelen. Daarbij kijken we wel altijd naar de balans tussen vrijheid en veiligheid: het streven naar veiligheid mag privacy en gelijke behandeling van onze inwoners niet nadelig beïnvloeden.

Preventie

Het voorkomen van criminaliteit is voor Groen Drimmelen (VP/D66) het uitgangspunt om veiligheid te verbeteren. Een belangrijk onderdeel van preventie is gelegen in educatie. Investeren in goed onderwijs draagt daardoor bij aan het voorkomen van onder andere criminaliteit en onveiligheid, maar ook aan de weerbaarheid van onze samenleving tegen vormen van criminaliteit en overlast.

Op het gebied van preventie zal Groen Drimmelen (VP/D66) de komende periode extra aandacht besteden aan onder andere de volgende onderwerpen:

- 🕒 Een onderdeel van preventie waarbij de gemeente een belangrijke rol moet hebben, is de uitstraling van een buurt. Schone straten met werkende straatverlichting en een goede inrichting kennen minder overlast. Groen Drimmelen (VP/D66) vindt daarom dat de gemeente de openbare ruimte netjes moet houden, natuurlijk in samenspraak, samenwerking en een gedeelde verantwoordelijkheid met inwoners.
- 🕒 Groen Drimmelen (VP/D66) vindt ook dat mensen zelf een verantwoordelijkheid hebben. Iedereen kan een bijdrage leveren aan de veiligheid in de buurt door bijvoorbeeld goed contact met de burens te onderhouden en door verdachte situaties te melden.
- 🕒 De lokale politie moet er voor onze inwoners zijn. De wijkagenten moeten daarom samen met de gemeente optrekken in de buurten, door bijvoorbeeld voorlichting te geven en zichtbaar aanwezig en aanspreekbaar te zijn in de buurt en bij inspraakmomenten.
- 🕒 Wij zijn een groot voorstander van integraal veiligheidsbeleid, waarin alle aspecten op alle beleidsterreinen die met preventie te maken hebben, worden meegenomen. Vooral op de gebieden van verkeersveiligheid en preventie van drugsoverlast is dat van groot belang.
- 🕒 Daarnaast vraagt preventie om goede samenwerking tussen gemeentelijke diensten, scholen, zorg en welzijnsinstellingen, de politie, Dorpsgericht Werken en andere private initiatieven.
- 🕒 De komende periode zal Groen Drimmelen (VP/D66) ook met voorstellen komen om de digitale veiligheid in onze gemeente te vergroten. Criminaliteit maar ook pestgedrag vinden steeds vaker online plaats. De gemeente heeft ook een rol in het verzorgen van voorlichting aan inwoners, scholen en bedrijven en het zorgen voor een veilige eigen digitale omgeving.

Handhaving

Preventie kan helaas niet altijd voorkomen dat het misgaat. In die gevallen komt handhaving in beeld. Handhaving kan plaatsvinden door politie maar ook door BOA's (buitengewoon opsporingsambtenaar) in dienst van de gemeente. Hiervoor zijn heldere afspraken over bevoegdheden en taken nodig. Groen Drimmelen (VP/D66) wil niet dat onze gemeente de dupe wordt van tekorten in de capaciteit van politie

door problemen in de grote steden. In het driehoeksoverleg spreken onze burgemeester, OM (openbaar ministerie) en politie over veiligheid. Daar worden afspraken gemaakt over de inzet van politie op prioriteiten in onze gemeente. De gemeenteraad moet daarbij inspraak krijgen in de te maken afspraken. Verder moeten onze BOA's aanvullend zijn aan de inzet van politie, en zich niet ontwikkelen tot een soort gemeentepolitie. Er moet een duidelijke verdeling van taken tussen politie en BOA's zijn. Groen Drimmelen (VP/D66) wil niet dat politietaken uit capaciteitsgebrek worden overgeheveld naar BOA's.

Tot slot is samenwerking binnen de veiligheidsregio erg belangrijk voor de gemeente Drimmelen. Lokale veiligheid is afhankelijk van goed beleid en heldere uitvoering in de hele regio.

De laatste jaren hebben de media steeds vaker bericht over ondermijnende criminaliteit, met name in het zuiden van Nederland. Groen Drimmelen (VP/D66) zal de komende periode dan ook sterk inzetten in het voorkomen en ingrijpen bij dit soort ondermijning, zoals verwevenheid tussen de onderwereld en bovenwereld. Corruptie, witwassen en intimidatie moeten worden bestreden en bestuurlijke integriteit moet worden bewaakt.

Ook vindt Groen Drimmelen (VP/D66) discriminatie onacceptabel. Iedereen mag zijn of denken wat men wil. Groen Drimmelen (VP/D66) verbiedt daarbij geen ideeën, maar er is geen ruimte voor aanwakkeren van extremisme, discriminatie of haat.

Tot slot zal Groen Drimmelen (VP/D66) de komende periode veel aandacht besteden aan het bestrijden van kleine ergernissen, zoals foutparkeren, zwerfafval of het niet opruimen van hondenpoep. Hierbij is handhaving belangrijk omdat het voor iedereen duidelijk is wat de regels zijn.

Onderwijs, jeugd en jongeren

Iedereen heeft recht op dezelfde kansen en mogelijkheden. Goed onderwijs is voor iedereen de basis en dé sleutel tot succes en persoonlijke groei in een samenleving waarin iedereen kan meedoen. Onderwijs is meer dan een 'basisvoorziening'. Groen Drimmelen (VP/D66) staat voor het beste onderwijs in goede schoolgebouwen. We willen dat iedereen optimale kansen krijgt voor zijn toekomst en de ontwikkeling van sociale vaardigheden en persoonlijke ontwikkeling, ongeacht afkomst. Naast onderwijs voor jongeren, vinden we ook ouderen educatie in onze gemeente belangrijk voor de continue ontwikkeling van onze inwoners. We vragen ook meer aandacht voor laaggeletterdheid en inwoners met een taalachterstand, door onder andere de inzet van ambassadeurs voor laaggeletterdheid.

De bibliotheek speelt een belangrijke rol in educatie en onderwijs voor iedereen. De manier waarop de bibliotheek die rol oppakt, waarderen we zeer en kan op onze blijvende steun rekenen.

Sinds 2015 is jeugdzorg een verantwoordelijkheid van de gemeente. Groen Drimmelen (VP/D66) vindt dat hulp en preventie zo dicht mogelijk bij het kind en gezin moeten worden georganiseerd, en dat er per gezin één aanspreekpunt moet zijn zodat er geen onduidelijkheden ontstaan als verschillende instanties hulp bieden aan een kind of gezin.

Onderwijs en scholen

Groen Drimmelen (VP/D66) wil onze jeugd de beste start geven die mogelijk is door het beste onderwijs en ondersteuning in het verzilveren van kansen te bieden. De gemeente heeft daarbij een stimulerende en faciliterende taak, maar we vertrouwen voor wat betreft de organisatie van het onderwijs op de professionaliteit en het enthousiasme van leraren, vrijwilligers en ouders. Er wordt vanuit de individuele behoefte van het kind naar oplossingen gezocht, zowel binnen het reguliere onderwijs als het speciaal onderwijs.

Vanwege de vele gunstige effecten van goed onderwijs en kansen, is geld niet altijd leidend bij keuzes die de gemeente maakt. Wij zijn voorstander van vroeg- en voorschoolse educatie (VVE). Dit wordt steeds belangrijker omdat op peuterspeelzalen en kinderopvang de ontwikkeling van kinderen al kan worden ingeschat zodat vroege hulp mogelijk is. Alle kinderen hebben recht op deze vorm van ontwikkeling, dus de gemeente zorgt ervoor dat alle kinderen, niet alleen die van werkende ouders, de mogelijkheid hebben om naar de VVE te gaan.

Groen Drimmelen (VP/D66) is voorstander van samenwerking van alle betrokkenen bij de opvoeding van kinderen. Een integrale pedagogische aanpak is daarbij van belang. Daarin spelen ouders, kinderopvang, scholen voor primair en voortgezet onderwijs, verenigingen en instellingen voor jeugd en gezin een belangrijke rol. Groen Drimmelen (VP/D66) is daarom voorstander van integrale kindcentra. Met integraal kind centra (IKC's) wordt de ontwikkeling van het kind vooropgesteld. Diversiteit door verschillende vormen van onderwijs en stromingen biedt voor iedereen kansen. Een IKC met drie leerfasen op basis van leeftijdsgroepen kan in onze gemeente positieve effecten hebben, dus wij zullen de komende periode onderzoek naar de voorwaarden doen in samenwerking met het professionele veld.

We hebben op het gebied van onderwijs als gemeente ook te maken met een aantal uitdagingen. Zo moeten we als politiek de komende periode nadenken over de effecten van het teruglopend aantal leerlingen. Hierbij moeten beslissingen worden genomen over bijvoorbeeld het aantal scholen/schoolgebouwen per kern en welk type onderwijs we bieden. Groen Drimmelen (VP/D66) zal op korte termijn hierover in overleg gaan met de onderwijsinstellingen en inwoners. Groen Drimmelen (VP/D66) is daarbij voorstander van het handhaven van een stevige afdeling voortgezet onderwijs in de kern Made.

Naast bovenstaande punten gaat onze aandacht de komende periode ook naar de volgende zaken:

- 🕒 Bureau leerplicht kan rekenen op onze voortdurende steun. Preventie is ook bij onderwijs belangrijk, we hebben aandacht voor voortijdige schoolverlaters.
- 🕒 Natuureducatie en cultuureducatie zijn belangrijke onderwerpen waar de gemeente kan ondersteunen door scholen met organisaties te verbinden die hier programma's voor willen ontwikkelen.
- 🕒 Schoolpleinen zouden wat Groen Drimmelen (VP/D66) betreft ook buiten schooltijden open moeten zijn zodat kinderen daar kunnen spelen.
- 🕒 Verkeersveiligheid rondom scholen blijft aandacht vragen. Het gaat om informatie aan kinderen, maar ook aan ouders en overige verkeersdeelnemers.
- 🕒 Een actieve rol van de gemeente bij passend onderwijs. Voortzetting en verdere ontwikkeling en uitvoering van de succesvolle pilot voor het vervoer van kinderen die niet in hun eigen woonomgeving passend onderwijs kunnen volgen.
- 🕒 Onderwijsmogelijkheden voor mensen met een beperking.
- 🕒 Taalonderwijs en aandacht voor laaggeletterdheid door de inzet van ambassadeurs.
- 🕒 Groen Drimmelen (VP/D66) is voorstander van het organiseren van een (gemeentelijke) scholensportdag in samenwerking met de sportverenigingen.

Jeugdbeleid

Met de meeste jongeren in onze gemeente gaat het goed. Voor ons gaat het er in het jeugdbeleid om dat de nadruk ligt op de mogelijkheden en kansen die onze jeugd heeft. Wat goed gaat, houden we vast. Wat nog niet goed gaat, gaan we verbeteren. Preventie en welzijn zijn de belangrijkste speerpunten van het jongerenbeleid. Subsidies voor verenigingen met jeugdleden blijven daarom bestaan, we zorgen voor goed schoolmaatschappelijk werk op alle scholen en stimuleren jongeren actief deel te nemen aan de samenleving via bijvoorbeeld straathoekwerk of buurtsportcoaches en projecten met betrekking tot cultuureducatie. De gemeente zorgt dat er goed zicht blijft op de belangen en behoeften van onze jongeren, door regelmatig onderzoek te doen of enquêtes te houden, met instanties te overleggen en het onderwijs te betrekken bij het jeugdbeleid.

Jeugdzorg

Vanaf 2015 zijn gemeenten verantwoordelijk voor jeugdhulp. In de praktijk is deze transitie in onze gemeente zonder grote problemen ingevoerd, hoewel er nog wat onduidelijkheid is over de inzet van instellingen. Dit moet de komende tijd volledig duidelijk worden omdat de gemeente voor het jeugdbeleid deels afhankelijk is van deze informatie. De transitie in de jeugdzorg heeft ervoor gezorgd dat professionele hulp en preventie veel dichterbij het kind en het gezin worden georganiseerd, waarbij er per

gezin één regisseur is die het gezin ondersteunt. Opvoeden blijft de verantwoordelijkheid van ouders maar als er problemen ontstaan of vragen zijn die door de opvoeders niet kunnen worden opgelost, moet er professionele hulp voorhanden zijn.

Wat lokaal kan, wordt lokaal geregeld. Dit betreft vooral het signaleren, constateren, bieden van preventie en lichte zorg. Overige, veelal specialistische zorg, wordt in regionaal verband geregeld. Samenwerking in de regio, maar ook met lokale partners, vanuit de gemeente is daarbij dus een belangrijk aandachtspunt waar Groen Drimmelen (VP/D66) ook de komende tijd scherp op zal letten.

De middelen die we van het Rijk ontvangen voor de jeugdzorg, zijn in beginsel leidend voor de inzet.

Groen Drimmelen (VP/D66) vindt dat de zichtbaarheid van het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) beter moet worden. Het moet voor iedereen (ouders, leraren, vrijwilligers van verenigingen en andere professionals die met jeugd werken) duidelijk zijn waar welke vragen gesteld kunnen worden en welke hulp beschikbaar is. Zeker ouders kennen de weg naar de juiste hulp niet altijd. Telefonische bereikbaarheid van het CJG moet daarnaast zodanig zijn dat er op elk moment hulp kan worden gezocht. Voor verenigingen is het belangrijk dat ze weten op welke manier hulp kan worden gevraagd bij (het vermoeden van) problemen met jongeren.

Economische zaken, innovatie, blauwgroene gemeente en toerisme

Groen Drimmelen (VP/D66) staat voor een economisch vitale gemeente, waar ruimte is voor innovatie en ondernemerschap. Voor ons zijn ondernemende mensen een basis voor een open en levendige maatschappij. Wij hebben vertrouwen in de vindingrijkheid die de ruimte tot ondernemen bij mensen kan losmaken en staan positief tegenover ondernemerschap en ZZP'ers. We willen dat het voor bedrijven en instellingen aantrekkelijk is om zich in de gemeente te vestigen en dat ondernemers er kunnen starten en groeien. De rol van de gemeente is onmisbaar om een gunstig vestigings- en ondernemersklimaat te creëren. Zo zorgt de gemeente voor aantrekkelijke en veilige winkelstraten, een breed aanbod van cultuur en horeca, opgeleide werknemers, goede bereikbaarheid en een mooie en groene omgeving zowel in het buitengebied als in de kernen.

Groen Drimmelen (VP/D66) is van mening dat inwoners vaak tot betere, efficiëntere en rechtvaardigere oplossingen kunnen komen dan de overheid, maar de gemeente heeft wel een actieve, voorwaardenscheppende verantwoordelijkheid. De gemeente moet niet uitgaan van wat niet kan of niet mag, maar meedenken over hoe iets dan wel kan worden geregeld of uitgevoerd. Goede ideeën die niet passen binnen regeltjes, vragen wellicht om aanpassing van beleid. Daarbij wordt wel altijd de positie van zwakkere partijen bewaakt.

Voor de gemeente Drimmelen zijn de vrijetijdseconomie en het toerisme belangrijk onderdelen van de bedrijvigheid. We hebben de beschikking over een mooi en uitgestrekt buitengebied waartoe ook een

groot deel van de Biesbosch behoort, daar moeten we op een duurzame en goede manier gebruik van maken waarbij we ondernemers kansen bieden.

Ondernemerschap

Groen Drimmelen (VP/D66) wil dat de gemeente ruimte geeft aan particulier initiatief en ondernemerschap. Ideeën voor handel en bedrijvigheid willen we stimuleren en belonen. De MKB in onze gemeente speelt een belangrijk rol bij de leefbaarheid van onze kernen. Regels moeten eenvoudig, begrijpelijk en uitvoerbaar zijn. Duurzame ondernemers verdienen extra steun.

Een kort overzicht van onze standpunten met betrekking tot ondernemerschap:

- 🕒 Meer ruimte door minder en eenvoudigere regels, eenvoudigere procedures die administratieve lasten verminderen.
- 🕒 De gemeente denkt mee met ondernemers en probeert waar mogelijk te helpen en belemmeringen weg te halen.
- 🕒 Waar mogelijk besteedt de gemeente lokaal aan.
- 🕒 Door de nieuwe omgevingswet is het noodzakelijk om bestaande regels op waarde te schatten en te actualiseren.
- 🕒 De gemeente moet zorgen voor aantrekkelijke winkelgebieden door ruimte te ontwikkelen waar winkels zich kunnen vestigen. Nieuwe winkels buiten deze gebieden moeten we proberen te voorkomen en ondernemers die willen verhuizen naar een winkelgebied steunen we door bijvoorbeeld bestemmingen van huidige en nieuwe panden aan te passen.
- 🕒 Lokale winkels die ook via internet goederen willen verkopen, moeten door de gemeente worden geholpen door constructief om te gaan met bestemmingen.
- 🕒 De gemeente moet goede randvoorwaarden scheppen voor ondernemers, door bijvoorbeeld een goede (digitale) infrastructuur en bereikbaarheid.
- 🕒 Verdere samenwerking met netwerken van bedrijven en ondernemers.

Bedrijventerreinen

Revitaliseren (herstructureren) en optimaal benutten van bestaande terreinen biedt nog voldoende kansen en mogelijkheden. Verzamelgebouwen op bestaande terreinen zijn nodig om een plaats te bieden aan de “kleine high-tech”, zoals ingenieursbureaus, ICT en ontwerp. Deze branches leveren hoogwaardige en energieneutrale werkgelegenheid op. In de afgelopen periode heeft Groen Drimmelen (VP/D66) dit soort bestemmingsplannen altijd op hun waarde beoordeeld en zijn er mede daardoor enkele verzamelgebouwen in de gemeente bijgekomen.

Woon-werkkavels in de lagere milieubelastende categorieën kunnen ook op onze steun rekenen. Voor grotere en zwaardere industrie werken we vooral samen met de regio, waar nog voldoende capaciteit

beschikbaar is. Dit omdat wij streven naar een zuiniger ruimtegebruik en het voorkomen van verrommeling van het gemeentelijk grondgebied. De SER-ladder, een afspraak die zorgt dat ruimte optimaal wordt gebruikt voordat extra bebouwing mogelijk wordt gemaakt, is hierin voor ons altijd leidend.

Agrarische sector

Wij zijn groot voorstander van de duurzame economie binnen de agrarische sector die we in onze gemeente steeds meer zien opleven. Het blijft wel een aandachtspunt van Groen Drimmelen (VP/D66) om te voorkomen dat de intensieve veeteelt zich in onze gemeente uitbreidt. Wij stimuleren daarom ook projecten die de agrarische sector verduurzamen en de grootschaligheid voorkomen. Uit o.a. ruimtelijk oogpunt vinden wij het niet wenselijk dat het gebied ten noorden van de Kanaalweg-West wordt gebruikt voor uitbreiding van het kassengebied. Binnen het bestaande bestemmingsplan kan de glastuinbouw uitbreidingsmogelijkheden worden geboden door de revitaliseren en moderniseren. Het gebied tussen de huidige glastuinbouw en Drimmelen wordt wat ons betreft niet bestemd voor glastuinbouw.

De agrarische sector heeft inmiddels ook een belangrijke rol bij het natuurbeheer, de gemeente profiteert daarbij van kennis en kunde van deze sector. Daarnaast willen wij dat de agrarische sector wordt gestimuleerd tot het ondernemen van nevenactiviteiten die passen binnen ons toeristisch-recreatief product. Het bestemmingsplan buitengebied geeft hiervoor de kaders, maar duurzame en innovatieve ideeën worden ook op waarde bekeken als deze niet in het bestemmingsplan passen maar wel waarde toevoegen. De samenwerking met de Agrarische Natuur Vereniging en ZLTO Drimmelen is hierbij belangrijk om tot goede afwegingen te komen.

Innovatie

Innovatie is belangrijk. De wereld om ons heen maar ook onze inwoners veranderen voortdurend en nieuwe mogelijkheden bieden nieuwe kansen. Innovaties moeten bijdragen aan de oplossing voor maatschappelijke problemen, zoals bijvoorbeeld bij de energietransitie, de overgang naar een circulaire economie en duurzame vormen van mobiliteit. Ondernemers die oplossingen ontwikkelen voor deze maatschappelijke uitdagingen kunnen dan ook rekenen op onze steun.

De gemeente kan verder helpen met het samenbrengen van onderwijs, bedrijfsleven en de regio om daarmee innovaties aan te jagen.

Werkgelegenheid

In Drimmelen zorgen we ervoor dat iedereen op een eigen manier en naar eigen vermogen bijdraagt aan onze gemeente. Groen Drimmelen (VP/D66) wil ervoor zorgen dat iedereen ook daadwerkelijk kansen krijgt om actief mee te kunnen doen. Werk is erg belangrijk. Werk biedt mensen de kans om zich te ontplooien en leidt tot zelfredzaamheid en draagt bij aan geluk. Daarnaast zorgt werk voor een positief

effect op gezondheid. Om ervoor te zorgen dat er genoeg werk in de gemeente Drimmelen is, geven we op de eerste plaats ondernemers de ruimte om te ondernemen. Voor mensen die structureel weinig kansen krijgen, gaan we een stap verder door hen te helpen om zelf de baan te vinden die bij hen past. Hiervoor zorgt de gemeente voor een loket waar inwoners terecht kunnen met hun vragen en waar werkzoekenden en ondernemers met elkaar in contact worden gebracht.

Daarnaast vindt Groen Drimmelen (VP/D66) het belangrijk dat we blijven deelnemen aan de gemeenschappelijke regeling Wava/!Go, waarmee we onze wettelijke taken hebben ingericht op het gebied van beschut werk. Hiermee kunnen we ook mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt helpen. Groen Drimmelen (VP/D66) wil mensen met een uitkering actief helpen om zo snel mogelijk weer betaald werk te vinden. Een goede samenwerking met de regio, het UWV, sociale werkplaatsen, uitzendbureaus en bedrijven is dan ook erg belangrijk. Groen Drimmelen (VP/D66) wil mensen met een uitkering de kans geven om een opleiding te volgen of een onderneming op te zetten, zonder dat dit direct invloed heeft op de hoogte van de uitkering. We bieden als gemeente een eerlijke kans op werk voor iedereen, waarbij we inwoners stimuleren om zelf actie te ondernemen.

Blauwgroene gemeente

We hebben in Drimmelen veel te bieden aan toeristen, recreanten en onze eigen inwoners op het gebied van natuur. De Biesbosch, een nationaal park van wereldklasse, biedt veel mogelijkheden maar ook daarbuiten heeft de gemeente Drimmelen veel mooie natuur, bezienswaardigheden en horeca waar inwoners en bezoekers van buiten de gemeente van kunnen genieten. Voor Groen Drimmelen (VP/D66) is het van belang dat we zorgvuldig omgaan met ons buitengebied. Duurzaam recreëren stimuleren we. Wat Groen Drimmelen (VP/D66) betreft wordt de natuur in de Biesbosch beschermd, en kijken we tegelijkertijd naar mogelijkheden voor recreatie en commerciële activiteiten op plekken waar dat geen schade aan het mooie en rustige gebied kan veroorzaken. Wij zouden dan ook graag willen onderzoeken of we aan 'onze' kant van de Amer samen met ondernemers en grondeigenaren meer mogelijkheden kunnen ontwikkelen. Bijvoorbeeld het uitbreiden van natuur en inrichten van gebieden voor recreatie en toerisme. Het zou wat ons betreft bijvoorbeeld mooi zijn als we krekens tot het haventje van Hooge Zwaluwe verder kunnen inrichten met natuur zoals in de Biesbosch. Daarbij kunnen we mogelijkheden gaan bieden voor ondernemers om het gebied in te zetten voor bezoekers, verblijfsmogelijkheden en dagrecreatie. Hierbij denken wij onder andere aan mogelijkheden tot overnachten in de natuur op kleine campings en kanotochten door het gebied.

Vrijtijdseconomie is veel meer dan toerisme en recreatie, meer dan verblijfsaccommodaties. Vrijtijdseconomie is het geheel aan voorzieningen, mogelijkheden, vrijetijdsactiviteiten die het aantrekkelijk maken om in onze gemeente te verblijven, als inwoner en als toerist. Het stimuleren van

samenwerken binnen deze sector leidt tot het versterken van de lokale economie. De horecasector maar ook andere delen van de middenstand kunnen profiteren van het stimuleren van de vrijetijdseconomie. Wij zijn voorstander van het heffen van toeristenbelasting. Dit moet echter wel een doelbelasting blijven en dus voor 100% worden ingezet om toerisme, recreatie en de vrijetijdseconomie te stimuleren.

Als gemeente moeten we zorgen voor een goede basis voor het kunnen recreëren in onze gemeente.

Hierbij valt te denken aan:

- 🕒 Goed onderhouden en aansluitende wandel- en fietsmogelijkheden
- 🕒 Ruiterspaden
- 🕒 Sportinfrastructuur
- 🕒 Recreatie in het buitengebied
- 🕒 Inrichten en onderhouden van speelplekken voor jongeren (speelbossen)
- 🕒 Veilige fietsroutes door ons buitengebied
- 🕒 Beschermen van cultuurhistorie in onze gemeente (zie het programma cultuur voor meer details)
- 🕒 Onderhouden van groenvoorzieningen
- 🕒 Beschermen van natuurwaarde
- 🕒 Streekproducten steunen door mee te denken met ondernemers
- 🕒 Goede winkelmogelijkheden in aantrekkelijke centra
- 🕒 Goede wegen en duidelijke bewegwijzering
- 🕒 Evenementen

De uitgangspunten van Groen Drimmelen (VP/D66) zijn hierbij:

- 🕒 Het blauw-groene profiel van Drimmelen is leidend
- 🕒 Er wordt waar nodig geïnvesteerd in de openbare ruimte
- 🕒 Initiatieven uit de samenleving worden beoordeeld en gesteund, de gemeente zorgt voor de juiste randvoorwaarden
- 🕒 We werken samen met buurgemeenten en regio's om de Biesbosch te beschermen, de samenwerking binnen het Nationaal Park De Biesbosch wordt voortgezet
- 🕒 We ontwikkelen de vrijetijdseconomie door gebieden geschikt te maken voor toerisme zonder daarbij schade aan natuur te veroorzaken
- 🕒 Er wordt door de gemeente actief gezocht naar voordelen voor Drimmelen op economisch gebied en op het gebied van de vrijetijdseconomie
- 🕒 Er blijft een Biesbosch Centrum bestaan in Drimmelen

Duurzaamheid, natuur en milieu

Het volledige beleid dat Groen Drimmelen (VP/D66) uitdraagt staat in het teken van duurzaamheid. Om duidelijk uit te leggen wat wij precies met duurzaamheid bedoelen, hanteren wij de volgende definitie van het begrip duurzaamheid:

“Het beleid dat we nu voeren heeft ook gevolgen voor de toekomst. De positieve resultaten van het beleid moeten niet alleen merkbaar zijn voor de huidige generatie, maar ook de volgende generaties moeten ervan kunnen profiteren, op zowel materieel als immaterieel gebied. De negatieve gevolgen van ons beleid mogen we echter niet doorschuiven naar volgende generaties of naar ons omliggende gebieden.”

Het gaat er dus om dat we bij alle beslissingen die we nemen of niet nemen, nadenken over de gevolgen voor nu en de toekomst en de invloed die we hebben op de regio, Nederland, Europa en de rest van de wereld. Duurzaamheid is daarnaast belangrijk voor de kwaliteit van eigen leefomgeving en voor de gezondheid van inwoners.

Ook bij duurzaamheid is educatie en goede voorlichting erg belangrijk. De gemeente moet zorgen voor bewustwording van het belang van duurzaamheid en initiatieven ter verbetering van duurzaamheid ondersteunen en indien nodig initiëren. Met een breed draagvlak kunnen we belangrijke doelen realiseren. Ideële verenigingen en stichtingen met duurzaamheids- en natuurbeheersdoelen kunnen blijvend op onze steun rekenen.

Daarnaast geeft de gemeente het goede voorbeeld door zelf volledig energieneutraal te worden, 100% duurzaam in te kopen en zo snel mogelijk naar 0% restafval te gaan in alle gemeentelijke gebouwen.

Duurzame woningbouw

Gemeenten hebben een belangrijke rol in het realiseren van duurzaamheidsdoelen en de belangrijke energietransitie. Groen Drimmelen (VP/D66) zal ook de komende jaren bij nieuwbouw scherp letten op duurzaamheid en energieneutraliteit, maar ook initiatieven voor het verduurzamen van de bestaande woningvoorraad stimuleren of initiëren. Ons doel is ‘nul-op-de-meter’ voor alle woningen in onze gemeente. Nieuwe wijken krijgen niet meer vanzelfsprekend een aansluiting op het gasnet en bij onderhoud aan het gasnet wordt in die wijk gekeken naar andere mogelijkheden. We zoeken als gemeente zelf actief naar alternatieven voor verwarming van woningen. Nu kan de Amercentrale daar nog een rol bij spelen, maar in de toekomst zullen we andere bronnen van warmte moeten zoeken. De industrie in Moerdijk of aardwarmte zijn kansrijke mogelijkheden.

Wij willen ook financiële prikkels mogelijk maken bij nieuwbouw of verbouwingen, zodat extra duurzaamheid wordt beloond en vanzelfsprekend wordt. Hiervoor zijn duurzaamheidsleningen en lagere kosten bij bestemmingsplannen (groene leges) een goed middel. Een duurzaamheidslening waarmee de

gemeente onder gunstige voorwaarden via een revolverend fonds duurzame verbouwingen van woningen voorfinanciert, is een goede manier om de duurzaamheidsdoelen te kunnen halen.

Klimaatneutrale gemeente

Groen Drimmelen (VP/D66) streeft naar een klimaatneutrale gemeente Drimmelen. Dat is haalbaar als een slimme combinatie van maatregelen wordt genomen. We moeten als inwoners en politiek beseffen dat deze maatregelen niet allemaal in één raadsperiode kunnen worden doorgevoerd of effect zullen hebben. Maar niks doen omdat het geen direct effect heeft, is geen optie. Het idee is simpel: minder energie gebruiken en alle energie die we gebruiken duurzaam opwekken. Groen Drimmelen (VP/D66) ziet grote kansen om dit in onze gemeente 'van onderaf' op te pakken. We maken wijken energieneutraal door samen met inwoners en bedrijven te investeren in innovatieve manieren om energie te besparen en energie op te wekken en op te slaan. Hierbij kan worden gedacht aan isolatie van bestaande woningen, het centraal opwekken van stroom uit zonnepanelen in een wijk of windmolens in ons buitengebied en het slim opslaan van energie met centrale accu's in een wijk. Het is gebleken dat wachten op een alomvattend plan te lang duurt en veel tijd kost. Tijd die we niet meer hebben omdat de kwaliteit van leven in gevaar komt door klimaatverandering, vervuiling en uitputting van natuurlijke hulpbronnen. Duurzaamheid en de energietransitie is een gemeenschappelijk doel, de gemeente neemt initiatief en creëert hiervoor draagvlak door voorlichting en concrete plannen. Commerciële partijen zijn nodig om de doelen te behalen, de gemeente helpt inwoners in de contacten met deze partijen en pakt een actieve rol samen met verenigingen en inwoners. De regie komt bij energiecollectieven te liggen, het eigenaarschap ligt daardoor bij inwoners en de stichtingen terwijl de gemeente een faciliterende rol blijft houden. Om dit technisch complexe dossier in goede banen te leiden, is bij de gemeente extra kennis en kunde over de energietransitie nodig.

Energiebesparing kan worden versneld door het instellen van een revolverend fonds waaruit inwoners en bedrijven de eerste investeringen kunnen lenen. Daarna verdienen deze investeringen zichzelf terug door lagere lasten en vloeien de terugbetalingen terug naar het fonds. Ook wil Groen Drimmelen (VP/D66) bindende afspraken met woningcorporaties maken om hun bestaande vastgoed te verduurzamen. De gemeente kan een rol spelen om bedrijven te verleiden duurzaamheidsmaatregelen te treffen. Als dit niet helpt, kan de omgevingsdienst de handhaving van de Wet Milieubeheer inzetten zodat bedrijven daadwerkelijk alle maatregelen nemen die zich binnen vijf jaar terugverdienen.

Zonne-energie via een postcoderoos maken we in de hele gemeente mogelijk, het collectief oppakken van duurzame opwekking van energie stimuleren we. En als landbouwers een deel van hun grond willen inrichten met zonnepanelen, helpt de gemeente daarbij waar het kan.

Energietransitie

De komende jaren moet de transitie naar 100% duurzame en hernieuwbare energie worden doorgevoerd. Groen Drimmelen (VP/D66) vindt dat de gemeente zelf het goed voorbeeld moet geven door alle gemeentelijke daken te voorzien van zonnepanelen en energiebesparende maatregelen als isolatie en duurzame verlichting zo snel mogelijk in te voeren in alle gemeentelijke gebouwen en in de openbare ruimte. De gemeente moet verder braakliggende terreinen openstellen voor zonneweides waar lokale initiatieven kunnen investeren in deze vorm van duurzame energie. Ook zal de gemeente zelf volledig overstappen op groene stroom, door eigen opwekking of inkoop. Dat betreft dan geen 'sjoemelstroom' of certificaten van biomassa die is bijgestookt in kolencentrales. De stroomleverancier van de gemeente moet aantonen dat de stroom die wordt geleverd afkomstig is van echte duurzame bronnen.

Initiatieven uit de samenleving die de energietransitie kunnen versnellen en die voordelen opleveren voor onze inwoners, worden gestimuleerd en ondersteund. Door burgers als investeerders mede-eigenaar te maken van lokale initiatieven in wijken, ontstaat draagvlak en betrokkenheid. De energietransitie start in de wijken. We zullen als gemeente wel goed in de gaten moeten houden dat de energietransitie niet zorgt voor ongelijkheid in onze samenleving. Iedereen moet kunnen meedoen en meeprofiteren. De gemeente zal de komende periode een inventarisatie maken van de huidige situatie waarmee kan worden bepaald hoeveel en welke energievormen voor onze gemeente nodig zijn. Er wordt een concreet uitgewerkt stappenplan gemaakt dat aangeeft wanneer welke maatregelen genomen zullen worden om de gestelde doelen te bereiken. We zorgen dus voor een combinatie van quick-wins en goed beleid.

De vervuiler betaalt

Ons motto 'de vervuiler betaalt' geldt natuurlijk ook op het gebied van duurzaamheid. Goede initiatieven van verenigingen en inwoners kunnen rekenen op onze steun en waar mogelijk voordelen op financieel of procedureel vlak. Belastingen en tarieven gaan we verder 'vergroenen'. Dit voeren we breed in, ook bijvoorbeeld evenementen kunnen wat ons betreft rekenen op voordelen als er actief wordt omgegaan met duurzaamheid door bijvoorbeeld afval gescheiden in te zamelen. Voor onze inwoners maken we het vastrecht zo laag mogelijk, zodat het verminderen van afval gaat lonen. Zwerfafval dringen we terug, vooral in het buitengebied.

Afvalbeleid

De gemeente moet inwoners laten zien hoeveel afval wordt ingezameld en wat betere scheiding en het voorkomen van afval oplevert voor het milieu, maar ook financieel. Dit kan door de inzet van duidelijke communicatie en het positief beïnvloeden van scheidingsgedrag. Afval wordt een grondstof, we gaan de circulaire economie verder inrichten zodat afval over een aantal jaar niet meer bestaat.

Groen Drimmelen (VP/D66) streeft naar een zo laag mogelijk vastrecht van de afvalstoffenheffing waarbij afvalstromen die opnieuw gebruikt kunnen worden en daardoor waarde hebben, gratis opgehaald worden. In de praktijk betekent dit dat gft-afval en plastic met blik en drinkkartons gratis worden ingezameld, terwijl restafval dat moet worden verbrand tegen betaling kan worden ingeleverd. Sinds een aantal jaar wordt dankzij Groen Drimmelen (VP/D66) plastic afval afzonderlijk ingezameld. De komende periode willen we graag de mogelijkheden onderzoeken voor het gescheiden inzamelen van luiers en incontinentiemateriaal.

Onkruidbestrijding

Wij vinden dat het onkruid in onze gemeente ook op een duurzame en ecologische manier moet worden bestreden. Wij zijn dus tegen het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen. In de vorige periode is het gebruik van deze middelen mede door ons initiatief verboden geworden voor de gemeente zelf. Ook is in het bermbeleid nu ons punt opgenomen dat dit ecologisch moet gebeuren. Met ecologisch bermbeleid streven we naar meer biodiversiteit waarmee we insecten vooral bijen helpen bij het vinden van voedsel. Het weer op peil brengen van de (wilde) bijenpopulatie is een punt waar Groen Drimmelen (VP/D66) de komende jaren extra aandacht aan zal geven samen met verenigingen en stichtingen in onze gemeente.

Duurzame mobiliteit

Mobiliteit verandert ook door de energietransitie en de ambitie om landelijk in 2050 geen CO2 meer uit te stoten. Drimmelen moet zorgen dat onze inwoners zo eenvoudig mogelijk gebruik kunnen gaan maken van duurzame vormen van vervoer. Dit kan door voldoende oplaadpunten voor elektrische auto's mogelijk te maken en toe te staan, en door moderne vormen van openbaar vervoer te gaan gebruiken. Als de vervoersmaatschappij daar niet genoeg aan doet, gaan we als gemeente zelf initiatief ondernemen door proeven met duurzaam openbaar vervoer uit te voeren.

Als gemeente zorgen we ervoor dat het eigen wagenpark zo duurzaam mogelijk is.

Kosten en baten duurzaamheid

Veel duurzame oplossingen vragen om een initiële investering of een verandering in beleid en bestemmingsplannen. De gemeente ondersteunt initiatieven door duurzaamheidsleningen te verstrekken en waar nodig het aanpassen van beleid om bestemmingsplannen voortvarend op te pakken. De eenmalige kosten voor de energietransitie en andere duurzaamheidsoplossingen zullen niet door alle inwoners even gemakkelijk kunnen worden gefinancierd. Groen Drimmelen (VP/D66) wil zorgen dat de voordelen van duurzame aanpassingen bij alle inwoners terechtkomen om te voorkomen dat er een tweedeling ontstaat. Duurzaamheid is na een terugverdienperiode in bijna alle gevallen financieel aantrekkelijk en kan dus helpen om vaste lasten voor alle inwoners te verlagen.

Natuur en biodiversiteit

De natuurlijke biodiversiteit neemt landelijk en globaal sterk af. Dit wordt veroorzaakt door de mens. Aantasting van leefgebieden van soorten door onder meer bomenkap, wegeaanleg, klimaatveranderingen door CO₂-uitstoot, bestrijdingsmiddelen, meststoffen en grootschalige landbouw en veeteelt, bedreigen veel diersoorten. Natuurbescherming is nodig om bedreigde diersoorten te redden en een kans te geven zich te herstellen. In de gemeente Drimmelen zijn hier verenigingen actief mee bezig, en ook steeds meer agrariërs zien het belang van het op peil houden van de biodiversiteit en het beschermen van natuur. Biologische landbouw is door de kleinschaligheid en alternatieven voor chemische bestrijdingsmiddelen in veel opzichten beter voor de natuur en de biodiversiteit.

Om de biodiversiteit te bevorderen, wil Groen Drimmelen (VP/D66) de ecologische verbindingzones verder inrichten, gebieden die belangrijk zijn voor natuur en (bedreigde) diersoorten beschermen en zorgen dat we voldoende diversiteit hebben in beplantingen zodat diersoorten als de bij voldoende ruimte en voedsel hebben om hun belangrijke werk voor de natuur als geheel uit te kunnen voeren. De gemeente doet dit met de hulp van experts en vrijwilligers die zijn verzameld in de natuurverenigingen zoals de ANV Drimmelen, MNV, het IVN Mark en Donge en Stichting BEI. Samen met deze verenigingen worden agrariërs actief benaderd en gevraagd mee te werken aan behoud van biodiversiteit en onderhoud van onze natuur.

Als overheid kunnen we veel invloed hebben door goed te kijken naar de inrichting van het landschap en wegen en het aansturen van onderhoud van akkerranden en bloemenranden. Wegen zorgen vaak voor versnippering van leefgebieden naast de gevaren van het verkeer zelf. Door relatief eenvoudige ingrepen kan het landschap zo worden ingericht dat het aantrekkelijker wordt voor vogels en insecten. Het soort groen dat voor de diersoorten in onze gemeente nodig is, is daarnaast ook aantrekkelijk voor toerisme en inwoners omdat het de natuur herstelt en mooier maakt. Zo kunnen struiken tussen akkers en bosgebieden zorgen voor een natuurlijke overgang tussen deze gebieden (verticale groenstructuur), en hebben patrijzen in die zone tussen akkers en bossen een veilig leefgebied. Door dit soort aanpassingen, kan de gemeente actief bijdragen aan natuur en biodiversiteit.

Onderwijs en informatie over ecologie, natuur en milieu is belangrijk. Door een samenwerking te initiëren tussen scholen, agrariërs en natuurverenigingen, wordt iedereen bewust van het belang van biodiversiteit.

Sociale domein

Groen Drimmelen (VP/D66) zet in op gelijke kansen om mee te doen in de samenleving. In het sociaal domein stimuleren we actief zelfredzaamheid en samenredzaamheid van bewoners. We verbinden inwoners en vrijwilligers. Groen Drimmelen (VP/D66) streeft naar een inclusieve samenleving, met oog voor alle generaties en groepen.

Het vertrouwen in de eigen kracht staat centraal, daarom investeren we in preventie en versterken we de eigen regie van inwoners en de beweging naar één gezin, één plan, één regisseur. Mensen hebben vaak

goede ideeën over de ondersteuning en zorg die ze zoeken. We zorgen voor ondersteuning dichtbij onze inwoners.

De gemeente krijgt steeds meer taken en verantwoordelijkheden op het gebied van de zorg door de invoering van de WMO en participatiewet. De combinatie met de vergrijzing en de bezuinigingen vanuit het Rijk, zorgt ervoor dat we keuzes moeten gaan maken die niet altijd even makkelijk zullen zijn. De middelen die we vanuit het Rijk ontvangen zijn leidend wat Groen Drimmelen (VP/D66) betreft, waarbij goede en betaalbare zorg het uitgangspunt is.

Zorg en gezondheid

Groen Drimmelen (VP/D66) wil dat iedereen de kans krijgt om lang en gezond te leven. Investeren in bewezen en effectieve preventie is daarom belangrijk. In plaats van problemen op te lossen, gaan we ze voorkomen. De zorg moet laagdrempelig zijn en dichtbij de inwoners worden georganiseerd. De gemeente moet actief mogelijkheden communiceren en alert reageren op signalen, onder andere door die te melden aan de betrokken professionals. Privacy is daarbij een groot aandachtspunt.

Groen Drimmelen (VP/D66) heeft een aantal uitgangspunten voor beleid op zorggebied:

- 🕒 Kwaliteit van de zorg moet goed zijn
- 🕒 Vrijwilligers en mantelzorgers verdienen steun en worden steeds belangrijker om goede zorg te kunnen blijven geven aan onze inwoners en om mensen langer thuis te laten wonen
- 🕒 Hergebruik van middelen is regel
- 🕒 Communicatie over zorg is open en eerlijk
- 🕒 Samenwerking met lokale partners, zoals SWO, wordt steeds belangrijker
- 🕒 Blijvende steun voor en samenwerking met onze zorgcentra (Wijngaerd, Ganshoek, Antonius Abt en Sovak) en alle betrokken vrijwilligers
- 🕒 Waar we dat als gemeente mogen regelen, zorgen we ervoor dat de sterkste schouders de zwaarste lasten dragen door bijvoorbeeld verschillen in eigen bijdrage voor voorzieningen
- 🕒 De budgetten die worden ontvangen van het Rijk zijn in beginsel leidend voor de inzet
- 🕒 We steunen innovatie in de zorg waar dat voor verbeteringen kan zorgen

Minimabeleid

Ons minimabeleid gaan we de komende periode verder op orde brengen. De bevindingen van de Rekenkamer worden opgepakt door de gemeente. Het minimabeleid blijft een erg belangrijk aandachtspunt. Armoede zorgt voor veel meer problemen dan enkel financiële. Zelfs persoonlijke gezondheid lijdt onder armoede. Groen Drimmelen (VP/D66) is van mening dat goede preventie noodzakelijk is. Vroege signalering en actieve hulp voorkomen verdere verslechtering. De kosten voor hulp aan minima die nog geen schulden hebben, zijn vele malen lager dan schuldsaneringstrajecten. Hierdoor wil Groen Drimmelen (VP/D66) de komende tijd gaan zoeken naar innovatieve manieren om armoede

actief te bestrijden en te voorkomen. We blijven organisaties en initiatieven als Stichting Leergeld en de hulp van SWO aan minima steunen. Daarnaast moeten we oog blijven hebben voor verborgen armoede, bijvoorbeeld onder ZZP'ers. Wachtlijsten bij schuldenproblematiek zijn onacceptabel. Door ons beleid kunnen alle kinderen meedoen.

Het minimabeleid speelt een belangrijk rol in de inclusieve samenleving. Drempels bij deelname aan sportieve, sociale en culturele activiteiten moeten met een actief minimabeleid worden weggenomen. Veel van onze ideeën daarover zijn inmiddels opgenomen in de nota inclusiviteit en de komende periode zullen we dat waar nodig verder gaan inrichten.

Participatiewet / arbeidsmarktbeleid

Groen Drimmelen (VP/D66) biedt iedereen kansen op mee te doen. We willen dat zoveel mogelijk mensen participeren. Het ultieme doel is betaald werk, maar de weg daar naartoe loopt zeker langs scholing, vrijwilligerswerk en andere vormen van deelnemen aan de maatschappij. We dragen bij aan economische en sociale zelfstandigheid en ontwikkeling op een niveau dat passend is bij de talenten en mogelijkheden van inwoners. We gaan uit van de mens en kijken naar wat men wél kan en wil, in plaats van te focussen op wat niet mogelijk is.

Deelname aan de gemeenschappelijk regeling WAVA!/GO levert veel op voor onze inwoners, deze manier van hulp kan de komende tijd worden voortgezet waarbij wel continu wordt gekeken of er andere en wellicht betere of effectievere manieren zijn om mensen te helpen.

Wat Groen Drimmelen (VP/D66) betreft kan de gemeente innovatief omgaan met de bijstand om de participatie en zelfredzaamheid van mensen te vergroten. We moeten voorkomen dat werken minder oplevert dan niet-werken, dat stimuleert niet om actief te worden. Armoedeval moet worden voorkomen door creatief te kijken naar mogelijkheden om bijvoorbeeld naast een uitkering een eigen bedrijf op te zetten of te experimenteren met zoeken naar werk met behoud van uitkering.

Verenigingen

Groen Drimmelen (VP/D66) is voor behoud en indexering van de huidige subsidieregelingen van verenigingen en we willen hier niet meer aan sleutelen. Subsidies gebaseerd op het aantal jeugdleden stimuleren verenigingen om in te zetten op deelname van jeugd. Hiermee kunnen doelstellingen worden behaald om deelname van jongeren aan sport en cultuur te bevorderen.

Verenigingen zijn voor de inclusieve samenleving van groot belang. Ze verdienen daarom extra aandacht van de gemeente en hulp bij vragen en procedures rondom inclusiviteit maar ook bij plannen op het gebied van duurzaamheid. Een vereniging die bijvoorbeeld zonnepanelen op haar gebouw wil plaatsen, kan rekenen op onze steun.

Vrijwilligers en mantelzorgers

Groen Drimmelen (VP/D66) is trots op de vele vrijwilligers en mantelzorgers in onze gemeente. Deze inwoners zijn hard nodig door de veranderingen in de samenleving. Wij vinden dan ook dat we vrijwilligers en mantelzorgers moeten ondersteunen waar dat mogelijk is. De gemeente moet de waardering voor deze inwoners actief uitdragen, maar we willen ook concrete hulp bieden waar dat nodig is en de zaken goed regelen voor deze groep inwoners. Groen Drimmelen (VP/D66) steunt organisaties die actief zijn in de ondersteuning van vrijwilligers en mantelzorgers. Vrijwilligers, mantelzorgers en verenigingen vormen de smeerolie van onze samenleving.

Zwembaden

Het Puzzelbad in Terheijden en de Randoet in Made zijn in 2017 eindelijk gered door voor de komende vijftientig jaar naast de exploitatie ook het onderhoud in de begroting op te nemen. Er liggen ook mooie plannen van initiatiefnemers om het gebruik van de baden en de omgeving daarvan te vergroten. Groen Drimmelen (VP/D66) steunt deze plannen. De gemeente moet zorgen voor de basisfuncties van de baden door het onderhoud uit te (laten) voeren en te zorgen voor zo ruim mogelijke openingstijden, de commerciële activiteiten kunnen dan worden opgepakt door de verschillende initiatiefnemers, waarbij een redelijke bijdrage voor het gebruik van de baden natuurlijk moet worden besproken.

Verkeer en mobiliteit

Groen Drimmelen (VP/D66) kiest voor een duurzaam veilige infrastructuur. Drimmelen is een verkeersveilige gemeente en wij willen dat graag zo houden en waar mogelijk en nodig verder verbeteren. Langzaam verkeer moet leidend zijn in de woonkernen, de auto is te gast in de woongebieden. Voetpaden en fietspaden moeten uitnodigen om vaker de fiets te nemen of te voet ergens heen te gaan en de auto niet te gebruiken voor bestemmingen binnen de eigen kern. Gebieden die zijn bestemd als 30-kilometer gebied dienen ook als hoofdregel zo te zijn ingericht. Dit geldt ook voor de 60-kilometer zones in het buitengebied. Een goede weginrichting zorgt vanzelf voor passend rijgedrag. Het shared-space concept is de manier waarop in de nabije toekomst de openbare ruimte wordt ingericht. Gemotoriseerde voertuigen zijn te gast in de kernen. Er moet blijvend aandacht zijn om sluipverkeer in de kernen terug te dringen. De gemeente heeft een belangrijke taak om gebruik van duurzame vervoersmiddelen te stimuleren en mogelijk te maken. Dit kan door een goede inrichting van de wegen en parkeerplekken, door inzetten van laadpunten voor elektrische vervoersmiddelen, zorg te dragen voor goed openbaar vervoer en door te zorgen voor een veilige omgeving voor fietsers en wandelaars waarbij alle manieren van vervoer goed op elkaar aansluiten. Hiermee blijft de gemeente bereikbaar, leefbaar, mooi en schoon.

Openbaar vervoer

Openbaar vervoer in de gemeente Drimmelen verdient extra aandacht. In de kleinere kernen wordt door de vervoersmaatschappijen bezuinigd op busvervoer, waardoor deze kernen nu al niet of slechter toegankelijk zijn via openbaar vervoer. Groen Drimmelen (VP/D66) wil de komende periode dan ook onderzoek doen naar innovatieve en duurzame manieren om het openbaar vervoer in onze kernen te garanderen voor de toekomst. De inzet van vrijwilligers op buurtbussen is een goede oplossing om het gebrek aan buslijnen vanuit de vervoersmaatschappij op te vangen.

Ruimte om te wonen, werken en leven

Drimmelen is een aantrekkelijke woongemeente vanwege de gunstige ligging tussen Rotterdam en Antwerpen en buiten de industriegebieden die onze buurgemeenten hebben. We hebben mooie en levendige kernen en een prachtig buitengebied. Rust en ruimte is precies wat Drimmelen kan bieden.

Openbare ruimte

Groen Drimmelen (VP/D66) kiest in de openbare ruimte voor duurzame kwaliteit in plaats van kwantiteit, dus goed in plaats van veel. Dat wat aanwezig is in de openbare ruimte dient van voldoende kwaliteit te zijn en dient toekomstvast te zijn. We maken daarbij onderscheid tussen drukke en toeristische plekken aan de ene kant, en rustige en minder toeristische plekken aan de andere kant. De toeristische plekken hebben wellicht een wat uitgebreidere inrichting nodig en op de rustigere plekken zorgen we voor nette en functionele inrichting. Natuur en recreatie gaan in onze gemeente hand in hand, de inrichting van de openbare ruimte is een deel van het visitekaartje voor onze gemeente.

Initiatieven van onze inwoners om delen van het beheer van de openbare ruimte over te nemen of samen met de gemeente op te pakken, steunen we. Op basis van goede afspraken kan een wijk zelf bepalen hoe de inrichting van bijvoorbeeld het openbaar groen of een speeltuin het beste kan zijn, waarbij het onderhoud ook kan worden overgedragen door de gemeente.

De gemeente gaat de inrichting van het groen meer met inwoners bespreken zodat de aannemers voor het onderhoud van het groen weten waar behoefte aan is. Deze vorm van inspraak en onderhoud passen goed in het dorpsgericht werken dat in onze gemeente een succes is en zelfs een voorbeeld voor andere gemeenten.

Inwoners moeten zich veilig voelen in de openbare ruimte. Schone straten die goed zijn verlicht met straatmeubilair dat in goede staat verkeert voorkomen overlast en criminaliteit. Het is de taak van de gemeente om de openbare ruimte netjes te houden en inwoners hierin te betrekken.

Groen Drimmelen (VP/D66) wil stenen wijken groener maken. Bomen en ander groen mogen niet zonder goede redenen worden gekapt. Groen in de wijk stimuleert dat mensen meer bewegen en elkaar ontmoeten. Ook zorgt groen voor koelte in de zomer en verbindt het natuurgebieden in de gemeente. Een ander erg belangrijk doel van het groener maken van wijken is het voorkomen van wateroverlast. Door

steeds meer en heviger regenvuigen is het van belang om regenwater snel af te kunnen voeren. Het riool is hiervoor niet meer voldoende, het afkoppelen van regenafvoer is een goede oplossing maar vraagt wel meer groen en minder steen in de woonwijken.

Woningbouw

Iedereen heeft wensen en eisen voor zijn woonomgeving. Groen Drimmelen (VP/D66) wil ruimte bieden aan inwoners, zodat we gebruik kunnen maken van hun creativiteit en vindingrijkheid. De gemeente heeft daarbij natuurlijk wel een toezichthoudende en sturende rol. Ons doel is dat iedereen in iedere levensfase een passende woning kan vinden in onze gemeente, ook toekomstige inwoners. Bovendien willen we zorgen dat woningbouw de samenleving verbindt door gevarieerd te bouwen. Woningbouw moet verder duurzaam zijn en niet ten koste gaan van groen. Dit vraagt om duidelijke kaders voor ruimtelijke keuzes waarbij kwaliteit van de leefomgeving leidend is. Inwoners krijgen meer vrijheid om invloed op de inrichting van onze ruimte uit te oefenen.

Als gemeente blijven we toetsen of er genoeg betaalbare (huur)woningen worden gebouwd en of de woningbouwplannen voldoen aan de vraag van onze inwoners. Afspraken en wensen uit de woonvisie moeten worden nageleefd. Gezien de krapte op de woningmarkt gaan we de komende tijd goed kijken naar mogelijkheden om onze gemeente op de toekomst voor te bereiden.

Omdat steeds meer ouderen langer thuis blijven wonen, is het belangrijk onze huidige maar zeker de toekomstige woningen daarvoor geschikt te maken. Bij plannen zal moeten worden aangetoond dat wordt voldaan aan de wensen en eisen van de inwoners en gemeente om ook voor specifieke doelgroepen als starters en ouderen te bouwen. In onze gemeente is grote behoefte aan starterswoningen. Door hier extra aandacht aan te geven, zorgen we ook dat onze kernen aantrekkelijk blijven voor jonge mensen.

Nieuwe innovatieve oplossingen voor de maatschappelijke uitdagingen die langer thuis wonen met zich meebrengt, worden door Groen Drimmelen (VP/D66) gesteund. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan (woon)zorgenheden op het gebied van ouderenzorg (zoals dementie en dagopvang) en gehandicaptenzorg.

Toekomstbestendig bouwen betekent dat we politieke afwegingen maken die zorgen voor de belangen van huidige en toekomstige inwoners. In de woonvisie is dit al deels opgenomen, de komende periode zullen we daar meer detaillering in aanbrengen. Duurzaamheid, zowel op het vlak van milieu en energie als op het vlak van onze leefomgeving, zijn daarbij leidend. De trend dat huishoudens steeds kleiner worden, voornamelijk door een toename van alleenstaanden, lijkt zich voort te zetten. Al deze doelgroepen hebben hun eigen rol in de samenleving, door diversiteit in de woningvoorraad en bouwplannen kunnen we zorgen dat onze samenleving niet eentonig wordt.

Naast duurzame nieuwbouw, is verduurzaming en vergroening van de huidige woningvoorraad een belangrijke en grote taak die de komende jaren geïntensiveerd moet worden. De gemeente helpt mensen

hun woning duurzaam te maken door het aanbieden van een duurzaamheidslening en door kennis te delen tussen inwoners, stichtingen en bedrijven. Met kennis en kunde helpt de gemeente nieuwe en bestaande woningen energieneutraal te worden door nieuwe vormen van verwarmen te onderzoeken.

Groen Drimmelen (VP/D66) is voorstander van het wijzigen van bestemmingen van winkelpanden en woningen om daarmee te zorgen voor aantrekkelijke winkelgebieden in de kernen. Winkels en bedrijven in woongebieden moeten eenvoudig kunnen worden omgezet naar woningen en andersom mogen woningen in winkelgebieden worden ingezet voor commerciële activiteiten.

Buitengebied

Gezien de aard en omvang van ons buitengebied is een goede samenwerking met de agrarische sector en Staatsbosbeheer van belang. De agrarische sector moet meer mogelijkheden krijgen om nevenactiviteiten uit te voeren die passen binnen het gemeentelijk beleid of hun onderneming te verduurzamen door bijvoorbeeld een deel van de grond in te zetten als zonnepark om daarmee energie op te wekken. De gemeente moet hierin meedenken en stimuleren. Binnen het bestemmingsplan buitengebied liggen de kaders vast in de zogenaamde zonering.

Ook kan de agrarische sector samen met natuurverenigingen uitstekend helpen met een deel van het natuurbeheer in het buitengebied. Zij zijn de experts in dat gebied, zoals de ANV Drimmelen met een aantal agrariërs inmiddels heeft bewezen.

Het buitengebied biedt veel ruimte en rust. Drimmelen kent vele recreatiemogelijkheden op het gebied van natuur, sport en spel. De gemeente kan door investeringen in wandel- en fietspaden en inrichting van het landschap langs de Amer het buitengebied nog aantrekkelijker maken om te recreëren.

Cultuurhistorie en monumenten

Aan historische of architectonisch bijzondere gebouwen en dorpsgezichten ontleen we als gemeente en inwoners onze identiteit. Het is belangrijk om cultuurhistorie te beschermen en bij plannen voor woningbouw en wegenbouw –of onderhoud rekening te houden met de waarde die gebieden, gebouwen of straten hebben. Iets wat weg wordt gehaald, komt nooit meer terug.

Groen Drimmelen (VP/D66) pleit voor meer bescherming van dorpsgezichten en cultuurhistorie, bijvoorbeeld door de dorpslinten (bijvoorbeeld de Helkantsedijk) in onze gemeente een status te geven waardoor toetsing nodig is bij aanpassingen aan de omgeving of gebouwen.

Ruimtelijke ontwikkelingen en de omgevingswet

Door de nieuwe omgevingswet kunnen gemeenten meer dan voorheen keuzes voor ruimtelijke ontwikkeling integraal afwegen. Dat biedt kansen om samen te werken aan een betere ruimtelijke kwaliteit,

voor huidige en toekomstige inwoners en over onze gemeentegrenzen heen. Groen Drimmelen (VP/D66) wil dat inwoners en ondernemers meer ruimte krijgen om hun ideeën in te brengen en te realiseren. De gemeente ziet integraal toe op de eenheid en kwaliteit van ruimtelijke ontwikkelingen en toets aan onder andere de woonvisie. Dit vraagt om een heldere omgevingsvisie en om samenwerking, want kwaliteit ontstaat door samenwerking. De komende tijd zal de nieuwe omgevingswet veel aandacht vragen en krijgen. Groen Drimmelen (VP/D66) zal er op toezien dat kansen en mogelijkheden voor inwoners ontstaan door de invoering van de omgevingswet. Dit kan bijvoorbeeld door pilots op te zetten samen met (groepen) inwoners. Het kernplan Made is voorbeeld van samenwerking tussen inwoners, ondernemers en de gemeente. Wat Groen Drimmelen (VP/D66) betreft kijken we in dit plan naar de hele omgeving zodat we het cultureel hart kunnen terugbrengen in de kern van Made. De kerk, pastorie en kapelzaal behouden we en geven we nieuwe functies, we maken een prachtige dorps tuin en zorgen dat het hele gebied een geheel wordt waar de inwoners van onze gemeente met veel plezier kunnen wonen, winkelen en recreëren. Samen met inwoners en belanghebbenden maken we daadwerkelijk een dorps hart voor Made.

Sport en bewegen, kunst, muziek en cultuur.

Sport en bewegen

Sporten en bewegen is goed voor mensen. Het is gezond, het voorkomt dat mensen ziek worden en verhoogt hun welzijn. Bovendien komen mensen van alle leeftijden en groepen met elkaar in contact op het sportveld en in parken. Sporten en bewegen brengt mensen samen. Jongeren leren op sportverenigingen omgaan met winst en verlies en leren hun rol kennen in groepen en de samenleving. Groen Drimmelen (VP/D66) streeft naar zelfredzaamheid van verenigingen, maar zorgt wel voor ondersteuning door subsidies om die zelfredzaamheid te vergroten en sporten en bewegen te bevorderen. Groen Drimmelen (VP/D66) zorgt voor gelijke kansen en mogelijkheden door een inclusieve aanpak, waardoor ook mensen met een handicap kunnen meedoen in de sportverenigingen. Verenigingen kunnen aanspraak maken op extra middelen om deze inclusiviteit te vergroten, en via stichting Leergeld kunnen alle kinderen in onze gemeente sporten.

Buurtsportcoaches spelen een belangrijke rol in het stimuleren van sporten en bewegen. Groen Drimmelen (VP/D66) wil dat het werk van de buurtsportcoaches wordt voortgezet en zich concentreert op het activeren van inwoners om te bewegen en sporten. Het resultaat van deze inzet moet de gemeente inzichtelijk maken door regelmatig te rapporteren over activiteiten en aantallen (jeugd)leden van sportverenigingen. Buurtsportcoaches betrekken de sportverenigingen in de gemeente nadrukkelijk bij hun activiteiten omdat het doel is om inwoners en vooral de jeugd te activeren lid te worden van een sportvereniging of op een andere manier te sporten.

Tegenwoordig sporten en bewegen steeds meer mensen in parken en in het buitengebied. De gemeente moet dit faciliteren door voldoende wandel- en fietspaden aan te leggen en deze goed te onderhouden, en

door voldoende en uitdagende speelfaciliteiten en speeltuinen in alle kernen te bieden. Speelbossen zijn wat ons betreft een goed voorbeeld van innovatieve en uitdagende speelmogelijkheden voor kinderen. Ook bij sportverenigingen zijn vrijwilligers onmisbaar. We zorgen daarom goed voor onze vrijwilligers en faciliteren waar mogelijk. De gemeente faciliteert en maakt het zo gemakkelijk mogelijk voor verenigingen en vrijwilligers om hun activiteiten te ontplooiën en/of evenementen te organiseren.

Kunst, muziek en cultuur

Kunst, muziek en cultuur nemen een belangrijke plaats in binnen de samenleving in Drimmelen. Onze muziekverenigingen zijn een parel in onze gemeenschap en hebben door samen te werken onder andere het muziekonderwijs weten te behouden ondanks bezuinigingen. Wij willen dan ook geen enkele discussie voeren over verdere bezuinigingen op de subsidies voor deze verenigingen. Die staan vast en worden niet meer verlaagd. Het initiatief van de blazersklassen heeft onze steun.

Het cultuuraanbod in onze gemeente is groot en dit willen we graag behouden. Wij ondersteunen particuliere initiatieven en cultuureducatie projecten op onze scholen en stellen hier blijvend middelen voor beschikbaar. Cultuurspot blijft de partner voor de gemeente en is de schakel tussen gemeente en onderwijs. Cultureel ondernemerschap stimuleren we.

Cultureel erfgoed

Erfgoed maakt mensen trots op hun omgeving en historie. Zo wonen en werken zij graag in een gemeente met historische kernen, gebouwen en straten. Groen Drimmelen (VP/D66) vindt daarom dat we als gemeente zorgvuldig met onze monumenten en historische dorpsgezichten moeten omgaan. Dat betekent niet dat er in onze kernen niets meer kan veranderen, maar wel dat we bij plannen goed moeten bedenken of we cultuurhistorie willen behouden of andere keuzes maken. Cultuurhistorie en identiteit wegen mee in beslissingen over bijvoorbeeld nieuwbouw van woningen of aanpassingen aan wegen. Voor de gemeente Drimmelen is behoud van cultureel erfgoed daarnaast ook belangrijk voor onze vrijetijdseconomie en het toerisme. Waar nodig treedt de gemeente op tegen verpaupering en handhaven we afspraken met betrekking tot monumenten en dorpsgezichten.

Financiën

We hebben als gemeente Drimmelen de financiën netjes op orde. Door de kerntakendiscussie en het voorzichtig begroten van de afgelopen jaren hebben we sluitende begrotingen en jaarrekeningen en het lijkt er op dat er de komende jaren zelfs wat geld overblijft als we de begroting laten zoals hij is. Dit neemt niet weg dat Groen Drimmelen (VP/D66) vindt dat we ook de komende periode realistisch en voorzichtig moeten blijven omgaan met ons geld. We hoeven als gemeente geen winst te maken, maar geld uitgeven aan onnodige zaken willen we niet. Uiteindelijk worden alle middelen die de gemeente ter beschikking

heeft, door onze inwoners opgebracht via landelijke of gemeentelijke belastingen. De algemene reserve, onze 'spaarpot', is goed gevuld en we hebben daarnaast voldoende fondsen en voorzieningen beschikbaar voor alle reguliere en verplichte taken. Als er eenmalige investeringen nodig zijn, mogen die wat ons betreft uit de algemene reserve worden onttrokken. Wel houden we ons altijd aan de door onszelf gemaakte financiële afspraken: incidentele uitgaven kunnen met incidenteel geld worden betaald, structurele uitgaven moeten ook een structurele dekking hebben.

De gemeente Drimmelen heeft nog ruimte over om, indien noodzakelijk, de OZB te verhogen. Groen Drimmelen (VP/D66) vindt dat bespreekbaar maar wel als laatste middel en om bepaalde sociaal-culturele of maatschappelijke voorzieningen in stand te houden of problemen daarmee op te lossen. Gezien de huidige economische situatie en de financiële staat van de gemeente Drimmelen, is dit echter niet nodig. De gemeente moet zo transparant mogelijk zijn over alle uitgaven. Hiervoor is het belangrijk dat de raad en alle inwoners kunnen controleren waar hun geld aan wordt uitgegeven. Invoering van Open Overheid, een manier om op een gestandaardiseerde manier gegevens beschikbaar te stellen, is daarvoor een goed middel. Groen Drimmelen (VP/D66) heeft hiervoor een initiatiefvoorstel ingediend en de komende periode zullen we gebruiken om Open Overheid volledig in te voeren. Een begrijpbare begroting en leesbaar jaarverslag zijn ook middelen waarmee de gemeente verantwoording aflegt over de plannen en de uitvoering. We zullen een verdere verbetering van deze documenten en de processen in de planning en control cyclus waarmee deze documenten tot stand komen, voorstellen en uitvoeren. Een burgerbegroting, het meedenken van onze inwoners bij het opstellen van de begroting, wordt de komende periode onderzocht en waar mogelijk wordt hier een proef mee uitgevoerd.

Groen Drimmelen (VP/D66) wil lasten eerlijk verdelen. Dat betekent bijvoorbeeld dat we geen onevenredig hoge afvalstoffenheffing willen voor alleenstaanden/eenpersoonshuishoudens. Bij de afvalstoffenheffing maar ook de kosten voor afvoer via het riool gaat wat ons betreft nog meer gelden dat de vervuiler betaalt. Hoe minder een huishouden vervuult, hoe lager de lasten moeten zijn. Daarbij verminderen we vaste lasten en waar nodig worden variabele lasten verhoogt waar het gaat om vervuilende afvalstromen.

Omdat er een voor velen onbegrijpelijke hoeveelheid aan subsidies, regelingen en voorzieningen bestaat die minima tegemoetkomen, gaan we de komende periode kijken hoe we dit stelsel kunnen versimpelen. Hiermee bereiken we dat het doel van al die regelingen beter wordt bereikt. Veel van die regelingen kunnen beter worden opgenomen in het armoedebelaid, omdat de gemeente binnen de regelingen nu geen inkomensbeleid mag voeren. Het is veel logischer om specifiek en daarmee activerend om te gaan met het armoedebelaid omdat veel regelingen nu de doelgroep niet bereiken.

Intergemeentelijke samenwerking

Enkele van de taken die we moeten uitvoeren kunnen we niet zelf efficiënt en effectief oppakken. De gemeente Drimmelen neemt daarom deel aan een aantal gemeenschappelijke regelingen waarmee in een groter (regionaal) verband diensten aan onze inwoners worden geleverd. Het gaan dan bijvoorbeeld om de inkoop van geestelijke gezondheidszorg, jeugdzorg, veiligheid, ambulancediensten. Met het samenwerken in verschillende verbanden, die ook verschillende omvang hebben, geven we als gemeente een deel van onze zelfstandigheid en keuzevrijheid weg. Groen Drimmelen (VP/D66) is daarom bij het aangaan van zo'n gemeenschappelijke regeling en bij het bespreken van de begrotingen en jaarrekeningen van die regelingen altijd alert op de manier waarop beslissingen worden genomen en de invloed die we kunnen en willen uitoefenen.

De intergemeentelijke samenwerking leidt niet alleen tot behoud en verbetering van het voorzieningenniveau voor inwoners. Ook de gemeente en werknemers van de gemeente profiteren van deze samenwerking door kennisoverdracht en de gemeente wordt minder kwetsbaar waardoor de kwaliteit van producten zal toenemen.

Een gemeentelijke herindeling is wat Groen Drimmelen (VP/D66) betreft op dit moment niet nodig.